

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (1687) 1982 BIRŽELIS-JUNE 10

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Eilėms retėjant

Dažnos korespondencijose, rašančiose apie veiklą, parengimus, minėjimus, primenama — „mūsų eilės sparčiai retėja“. Tai matome kiekvienas savo aplinkoje — daug veidų, kurie buvo matomi lietuviškoje veikloje, nebesirodo. Vieni išskliavo negrįžtamai, kiti išsikėlė į šiltesnius kraštus, tretį pavargo ir tūno tarp keturių sienų. Bendras lietuvių skaičius statistikoje nedidėja. Pvz. Kanadoje seniau, atkilus naujai pokarinei ateivių bangai, oficialiai buvo nurodoma, kad lietuvių esama per 27.000. Po maždaug dešimtmečio jau buvo kalbama apie 25.000. Kiek šiuo metu yra lietuvių Kanadoje pagal 1981 metų gyventojų surašymą, dar nežinoma. Tikriausiai ir naujieji duomenys rodytų mažėjantį lietuvių skaičių, nes naujos imigracijos nėra, o šeimų prieauglis nepadengia vis didėjančių nuostolių. Mat išeivinės šeimos, nežūrint esamos ekonominės gerovės, susiduria su psichologinio ir moralinio pobūdžio problemomis, kurios atgraso nuo gausaus prieauglio. Toks vaizdas yra ne tik tai Kanadoje, bet ir JAV-se, ir kituose lietuvių gyvenamuose kraštuose. Pvz. Brazilijoje savo laiku buvo kalbama apie 40.000 lietuvių. Dabar gal dar bus likęs ketvirtadalis ar kiek daugiau. Tos eilės praretėjo ne tik dėl mažo prieauglio, bet ir nutautimo.

TOKS MŪŠŲ eilių retėjimas mažiau pastebimas didelėse kolonijose, kur tautiečiai skaitomi tūkstančiais, bet visai kitas vaizdas ten, kur lietuviai skaičiuojami tik šimtais ir dešimtėmis. Mažoje apylinkėje vieno tautiečio mirtis ar išsikėlimas labai ryškiai jaučiamas. Vienur kitur jau pasiekiamą ribą, gresianti organizuoto lietuvių gyvenimo subyrėjimu. Kai ateina apylinkės valdybos rinkimai, nėra kandidatų — jaunoji karta išsikėlusi kitur, o vyresnioji ribojasi vis tais pačiais veidais. Tad kol kas veža įprastinį veiklos vežimą tie patys, kol dar gali, nes pakaitų nematyti. Galimas dalykas, po metų kitų kaikurios apylinkės bus priverstos išeiti iš organizuotos veiklos bei jos rikiuotės ir pasitenkinti vien šeiminiu bendravimu. Didžiosios kolonijos turi geresnes perspektyvas, bet ir jose jau gerokai jaučiamas vyresniosios kartos pasitraukimas į poilsio dienas, į floridinį gyvenimą. Šventėse, minėjimuose matyti jau žymiai mažiau veidų. Vyresnioji karta, kuri dar aktyviai reiškiasi lietuviškame gyvenime, visur dalyvauja, bet jaunų veidų mažoka. Pvz. tokiame Toronte, kur jaunosios kartos žmonių gana gausu, šventėse, minėjimuose jų nedaug matyti. Tik tai kaikuriose vestuvėse pasirodo jų galybė. Tai rodo, kad visuose frontuose vyksta žymus mūsų eilių retėjimas.

ZVELGIANT į dabartinę išeivijos ir tarptautinę būklę, nematyti prosvaičių, kurios galėtų sustabdyti mūsų eilių retėjimą bei jas sutankinti. Vyksta natūralus procesas, kurio sulaukyti neįmanoma, tačiau galime kolektyvinį lietuvišką gyvenimą iki tam tikro laipsnio stiprinti ir nepasiduoti per greitam naikinimui. Fizinis gyvenimo sąlygas turime palyginti geras — jos mūsų nenaikina, išskyrus pavienius atvejus (perankstyvus). Mums labiausiai gresia dvasinio atsparumo stoka — perlungi pasiduodame patogumų vilionėms. Daugeis, sulaukę pensijos amžiaus, keliai į šiltesnius kraštus, atsiskiria nuo lietuviškų kolonijų, palikdami žymias spragas bei silpnindami jose lietuviškąjį gyvenimą. Dalis jų įsijungia į naujai sukurta apylinkės, kiti lieka nuosaliai. Darant tos rūšies sprendimus, reikėtų pagalvoti ne tik apie asmeninį patogumą, bet ir apie visuomeninį įsipareigojimą. Jeigu ateityje didės tendencija keltis į naujas, patogesnes vietas, nepaisant lietuviško gyvenimo reikalavimų, gali labai nuskursti visa mūsų veikla. Reikėtų visiems orientuotis priešinga linkme — keltis gyventi ten, kur yra daugiau lietuvių ir prisidėti prie pagrindinių kolonijų stiprinimo. Išsisklaidymas veda į betkokios veiklos silpnėjimą, o telkimas didesnėse kolonijose — į stiprinimą. Dėlto reikia bėgti ne nuo savųjų, o pas savuosius.

KANADOS ĮVYKIAI

Svyruojantis doleris

Problema Kanadai dėl sudaro staiga atsiradęs dolerio vertės svyravimas pasaulinėje rinkoje. Praėjusią savaitę buvo pasiektas naujas rekordas, lig šiol priklausęs 1931 m., kai kanadiškas doleris tebuvo vertas 80,08 amerikietiško cento. Ši kartą dolerio vertė nukrito iki 80,06 ir vienu metu netgi buvo pasiekusi 79,94. Dolerio vertė iki 80,37 cento pakėlė Kanados vyriausybės pradedtas stambaus masto dolerių supirkinėjimas užsienyje. Šiam tikslui vien tik gegužės mėnesį iš valdžios išdėtos atsargų buvo išleista JAV \$651 milijonas, prie šios sumos pridėjus dar ir pasiskolintą JAV \$300 milijonų. Tai didelė amerikietiško dolerio 951 milijono suma, neatnešusi žymensio sustiprinimo Kanados doleriui. Vėliau paaiškėjo, kad Kanados doleriui gelbė-

ti yra gauta dar viena JAV \$750 milijonų paskola. Finansų ministeris A. MacEachernas kaltę suverčia labai sustiprėjusiam JAV doleriui. Pasak jo, kanadiškas doleris dar nebūtinai laikosi — daugiau nukentėjo kitų šalių pinigai vienietai. Su tokia išvada nesutinka didžiausias dienraštis „The Toronto Star“, paskelbęs „Bank of Montreal“ š. m. kovo 10 — gegužės 26 d. tarptautinius valiutos duomenis, liečiančius 55 valstybes. Jie liudija, kad Kanados dolerio vertė padidėjo tik dešimt tūkstančių milijonų dolerių. Tiesa, valstybių, sumažėjo 41-nuoje, liko nepasikeitusių keturiuose.

Minėtasis dienraštis taipgi pateikia pagrindinius kanadiško dolerio nuosmukio duomenis, juos vaizdžiai atskleidžia (Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados gamta, sulaukusi šilto pavasario, vėl šaliai sužaliuoja ir pražysta

Nuotr. V. Maco

Baltijos valstybės Europos parlamente

Britanijos parlamentarų grupė įteikė Baltijos valstybių klausimu raštą, kurį jau apsvaistė politinė komisija, siūlanti bylą perduoti Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisijai. Pasiūlymą svarstys Europos parlamentas š. m. rudenį

1981 m. sausio 9 d. Europos parlamento šeši britų konservatorių nariai įteikė parlamentui pasiūlymą dėl padėties Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje. Pasiūlymas remiasi 45 baltiečių pareiškimu, padarytu 1979 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje. Tame pareiškime autoriai reikalavo, kad Jungtinių Tautų Organizacija pripažintų Baltijos valstybių teisę į laisvą apsisprendimą bei nepriklausomybę ir pareikalautų tautos atsiklausimo. Toliau britų pasiūlyme kreipiamas dėmesys į Helsinkio susitarimus, pagal kuriuos garantuotas laisvas tautų apsisprendimas bei laisvė pačioms tautoms nevaržomai pasisakyti dėl savo politinės ateities bei režimo. Britų pasiūlyme nurodoma, kad, kad buvusios laisvos, neutralios Baltijos valstybės 1940 m. okupuotos Sovietų Sąjungos, pasirėmusi Stalino-Hitlerio sandėriu, įvestas kolonijinis režimas. Sovietų Sąjunga jas užpuolė, pasinaudodama hitleriniais laimėjimais Prancūzijoje. Bet didžioji Europos valstybių dalis, taip pat Jungtinės Amerikos Valstybės, Austrija, Kanada tebepripažįsta Baltijos kraštų valstybingumą.

Motyvacija
Pranešėjas von Habsburg paruošė išsamią rezoliucijos motyvaciją. Joje išvedama, kad Sovietų Sąjunga yra paskutinė kolonijinė valstybė. Taip pat Baltijos valstybėse — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, kurias Sovietų Sąjunga užėmė, pasirėmusi Stalino-Hitlerio sandėriu, įvestas kolonijinis režimas. Sovietų Sąjunga jas užpuolė, pasinaudodama hitleriniais laimėjimais Prancūzijoje. Bet didžioji Europos valstybių dalis, taip pat Jungtinės Amerikos Valstybės, Austrija, Kanada tebepripažįsta Baltijos kraštų valstybingumą.

Britų parlamentarai reikalauja, kad Europos Bendruomenės užsienio reikalų ministrai susitartų dėl teigiamo nusistatymo minėtų baltiečių reikalavimų ir kad Madrido konferencija susirūpintų sunkiu minėtų tautų likimu.

Pagaliau pasiūlyme reikiama viltis, kad užsienio reikalų ministerių konferencija darys visa, kas įmanoma, kad minėtų tautų norai dėl jų valdžios formos būtų įgyvendinti.

Politinėje komisijoje

Europos parlamentas 1981 m. sausio 12 d. perdavė britų parlamentarų pasiūlymą politinei komisijai. Tų pat metų rugsėjo 23-25 d. posėdžiuose komisija

nutarė paruošti pranešimą ir spalio 27-28 d. posėdžiuose paskyrė dr. Otto von Habsburg pranešėju. 1982 m. vasario 24-26 d. d. komisija svarstė pranešimo paruoštą dokumentaciją ir balandžio 28-30 d. d. posėdžiuose priėmė pranešimo nutarimo pasiūlymą. Jame, tarp kitko, siūloma Baltijos valstybių klausimą perduoti dekolonizacijos komisijai ir pranešti apie rezoliuciją Europos Bendruomenės vyriausybėms bei užsienio reikalų ministrams.

Toliau sakoma: „Sovietų Sąjungos politika neigiamai atsiliepė į žmones. Placiai paplitusi neviltingas privedė prie ryškios gimstamumo mažėjimo ir prie alkoholizmo, kuris Baltijos valstybėse pasiekė katastrofinę ribą ir prisideda prie gyventojų nuosmukio.“

Referentas prieina išvadą, kad galima pagrįstai kalbėti apie planingą, šaltą tautųdystę. Visa tai yra griežtai priešinga tiek Helsinkio susitarimams, tiek JT chartai, „jau nekalbant apie apsisprendimo teisės paneigimą baltiečiams.“

Autorius savo motyvacijoje išsamią dėsto tikybės persekiojimą Baltijos valstybėse, ypač sustodamas ties katalikiškąja Lietuva. Jis paminėti nuo 1972 m. leidžiamą „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“ ir prieina išvadą, kad visi faktai rodo, kaip „po 40 metų svetimos okupacijos tautinis ir religinis pasipriešinimas lieka stiprus“.

Išvadines mintis

Motyvacijos pabaigoje sakoma: „Baltijos valstybės priklauso Europai. Jos buvo praeityje, ypač tarp abiejų pasaulinių karų, demokratinės tautiečių tautos ir išnaudoti gam-

Pasaulio įvykiai

EKONOMINĖ SEPTYNIŲ VADŲ KONFERENCIJA VERSALYJE pasibaigė be ypatingų nutarimų. JAV prez. R. Reaganas atsisakė sumažinti augštas palūkanas paskoloms, pakartodamas savo pranašystę, kad jos pačios pradės mažėti. Konferencijoje taipgi buvo paliesti prekybos reikalai su Sovietų Sąjunga ir jos satelitais. Nutarta padidinti palūkanas sovietų blokui duodamam prekybos kreditui. Konferencijos dalyvių dėmesys nukrypo į Artimuosius Rytus, kur Izraelis pradėjo savo kariuomenės dalinių įsiveržimą į Libaną. Septyni vadai priėmė bendrą nutarimą, remiantį Jungtinių Tautų saugumo tarybos rezoliuciją, kuri reikalauja karo veiksmų sustabdymo. Invazijai į Libaną Izraelis ruošėsi nuo pat Falklando krizės pradžios. Oficialia priežastimi tapo sunkus Izraelio ambasadoriaus Britanijai Š. Argovo sužeidimas Londone.

Jį bandęs nušauti palestinietis buvo sužeistas policijos ir suimtas su keliais kitais palestiniečiais. PLO organizacija paneigė atentato planavimą, kaltę suversdama su imtiems iššūkeliams. Izraelio premjeras M. Beginas į atentatą reagavo pasiųstų lėktuvų bombomis Beirute bei kitose Libano vietovėse. Tik tada PLO žmonės pradėjo patrankomis ir raketomis apšaudyti Izraelio pasienio gyventojus, nutraukdami JAV prez. R. Reagano su dideliu vargu prieš ketletą mėnesių pasiektas paliaubas. Iš tikrųjų tas paliaubas pažeidė Izraelio aviacija, jau ir anksčiau pažeidusi bombų Libane. Tada PLO organizacijos vadams pavyko sustabdyti atsilyginimo veiksmus, kad nebūtų išprovokutas Izraelio kariuomenės įsiveržimas.

Sąmoningi veiksmai

Invazija į Libaną jau seniai buvo suplanuota premjero M. Begino vyriausybės, kuri tikėjosi, kad pasaulio dėmesį nukreips karas tarp Britanijos ir Argentinos dėl Falklando salų. Skubėti ji vertė sparciai artėjanti to karo užbaiga. Antrą kartą M. Beginas savo smūgiams prieš Libaną pasirinko ekonominę septynių vadų konferenciją. Kai jie pernai posėdžiavo Otavoje, Izraelio lėktuvai staiga puolė Beirutą. Nuo bombų tada žuvo apie 300 civilių gyventojų. Dėl to puolimo R. Reaganas netgi buvo sustabdes lėktuvų pristatymą Izraeliui. Šį kartą Izraelio aviacija ir laivynas Libaną daužė tris dienas, kol pagaliau buvo pradėtas 20.000 karių įsiveržimas į pietinį Libaną. Tankais ginkluoti kariai peržengė Jungtinių Tautų tarnaujančių stebėtojų neutralią zoną. Oficialiai teigiama, kad karo veiksmams bus siekiama pašalinti PLO palestiniečius iš pasienio, kad jie negalėtų raketomis apšaudyti Izraelio kaimų, nors to apšaudymo nebuvo net ketėta mėnesių. Atrodo, M. Beginui rūpi visišką ginkluotą PLO palestiniečių bei jų bazių sunaikinimas. Tokiu atveju ga-

li kilti beveik neišvengiamas susikirtimas su Sirija, kuri Libane turi 30.000 karių, atsiųstų Arabų Lygos vietiniams libaniečių nesutarimams sustabdyti. Karo veiksmams M. Beginą, matyt, kursto su Egiptu pasirašyta taikos sutartis, pašalinusi antro fronto pavojų. Invazija betgi gali sugriauti Camp David priimtus, tačiau dar pilnai neįgyvendintus taikos planus.

Valandų klausimas?

Britų kariuomenės daliniai yra pasirašę užimti Falklando salų sostinę Port Stanley. Jie jau įsitvirtino pagrindinėse kalvose aplink šią vietovę. Argentiniečių pozicija yra beviltiška, nes Britanija savo karių skaičių padidino laivuose turėtomis atsargomis. Iš lėktuvų buvo išmėtyti atšaukimai, raginantys argentiniečius kapituliuoti. Jungtinių Tautų saugumo tarybos rezoliuciją, reikalaujančią karo paliaubų, sustabdė Britanijos ir JAV ambasadorių veto. Mat jon nebuvo įjungtas reikalavimas, kad argentiniečiai pasitrauktų iš salų. JAV ambasadorė J. Kirkpatrick, balsavusi už rezoliucijos atmetimą, vėliau pareiškė, kad įvyko nesusipratimas. Esą ji turėjo susilaikyti nuo balsavimo, bet ši instrukcija buvo pervėlusi gauta iš valstybės sekr. A. Haigo.

Atsiuntė belaisvius

Afganistano partizanai tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovams Pakistano pasienyje atidavė tris nelaisvės paimtus sovietų karius. Jie buvo atskraidinti Šveicarijon, kur bus internuoti dvejuis metais arba iki karo pabaigos, jeigu jis anksčiau pasibaigtų. Esą šiuo reikalu Raudonajam Kryžiui pavyko pasiekti partizanams ir Sovietų Sąjungai priimtą sutartį. Jos bus laikomasi ir ateityje. Anksčiau partizanai nelaisvės patekusius sovietų karius sušaudydavo, neturėdami jiems skirtų stovyklų, stokodami maisto. Pastaruoju metu sunkios kovos vyksta Panžero slėnyje, apie 40 mylių nuo sostinės Kabulo.

Šiame numeryje:

Eilėms retėjant

Mažėjant lietuvių skaičiams išeivijoje, telktis į pajėgesnes kolonijas

Baltijos valstybės Europos parlamente

Specialios komisijos pranešimas bus svarstomas šį rudenį

Kaip sugrius Sovietija?

Paskutinė dalis straipsnio apie Aleksandro Štromo veiklą

Svarbi laisvijo pasaulio parama

Lietuvos pogrindis dėkoja išeivijai ir tikisi naujos paramos

Vedybinė mano odisėja Lietuvoje

JAV lietuvių pastangos susituokti buvo sukludytos saugumiečių

Pamokslininko viešnagė Maskvoje

Billy Graham pareiškimai ir atkirčiai amerikiečių spaudoje

Kai žurnalistai rengiasi Sovietijon

Kanadietės patarimas susipažinti su vadovu apie lagerius

„Dienomis nuzydint“ — skaitymai senimui

Rinkinyje novelių, parašytų pensininkų skelbtam konkursui

Lenkų poetas turi būti iš Lietuvos...

Česlovo Miłašiaus pareiškimas pokalbyje su baltiečių atstovu

Jaunoji be galvos

Vytauto Tamulaičio novelė, vaizduojanti vabzdžių gyvenimą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$17, pusmetinė — \$9. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$17.00 per year, \$9.00 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Tikintieji Prancūzijoje ir Vokietijoje

K. BARONAS

"Važiuojančio dviračiu kaimo kunigo su plevėsuojančia sutana ir arkivyskupo su tarškančia "antimi" (pigus, prancūziškos gamybos automobilis, savo išvaizda primenantis antį, K.B.) — tai neatskiriami kasdieniniai Prancūzijos katalikų vaizdai. Jie (katalikai) yra atskirti nuo pagalbą teikiančios valstybinės rankos. Kunigo bei parapijos gyvenimas yra labai sunkus."

Šiais sakiniais Vokietijos telegramų agentūra daugelyje dienraščių pradėjo platų straipsnį apie sunkų Prancūzijos kunigų ekonominį gyvenimą, jau pradžioje pažymėdama, kad Kristaus vynuogynę besidarbuojantieji dviasiskiai neturi didelių reikalavimų. Retas jų turi darželį daržovėms, dėl pabrangusio benzinu retas jų gali važinėti kad ir senu automobiliu. Vienintelė susisiekimo priemonė palieka... nuosavos kojos ir dviratis.

Kiekvieną pavasarį vyskupijos tikinčiuosius pasiekia vyskupo laiškas, primenantis metinę duoklę. Nedidelė ji — tik 1% metinių pajamų arba vienos dienos uždarbis. Ši duoklė siunčiama į vyskupijos išdą. Ji moka kunigams algą, siekiančią valstybės nustatytą minimumą — apie 550 dol. bruto. Deja, šių pinigų parapijos išlaikymui neužtenka. Jieškoma kitų kelių, prašoma iš parapijiečių aukų. Tiesa, kaip rašo "Mannheimer Morgen" dienraštis, Prancūzijos katalikai yra duosnūs savai Bendrijai, tačiau, palyginus su Vokietija, jų įnašas yra mažesnis. Taip, prancūzai aukoja įvairiems tikslams, tačiau kunigai mato stambesnes aukas tikrai krikščionose, vestuvėse, laidotuose. Jiems atrodo, kad šis "honoraras" mokamas kaip kokios valstybinės įstaigos už jos atliktą tikybinį patarnavimą.

Manding, kunigų vargai tuo nesibaigia. Čia laikraštis pateikia kitą pavyzdį iš Prancūzijos sostinės priemiesčio, apgyvento kairiojo sparno darbininkijos. Kunigo paimtas "kursas" nepatiko parapijiečiams. Jis buvo priverstas persikelti (savime suprantama, po prašymo vyskupui). Taip pat Prancūzijoje egzistuoja antikrikščioniškos sritys. Prie tokių priskaitoma vidurinė Prancūzija. Čia labai dažnai kunigas pusdienį dirba pas ūkininką, fabrikę ar kokioj įstaigoj, tuo būdu sudurdamas "galą su galu".

Atrodo, kad Vokietijos telegramų agentūros atstovas yra pasiuntęs klausimus klebonams, prelatams, tikintiesiems ir net vyskupijoms, klausda-

mas, ar Prancūzijai nevertėtų sekti Vokietijos K. Bendrijos ir valstybės einamu keliu. Pasirodo, gautas neigiamas atsakymas, nes Prancūzijos K. Bendrija ir valstybė yra labai stipriai atsiskyrusios. Be to, kaip pareiškė kaikurie kunigai, nukentę tikėjimo kilnumas.

Kodėl buvo nurodytas Vokietijos pavyzdys?

Tą klausimą norėčiau plačiau išnagrinėti, supažindindamas skaitytojus su skirtinga tikinčiųjų parama Bendrijai.

Kiekvienos įstaigos ar įmonės tarnautojų anketoje, šalia įvairių klausimų, yra ir tikybos klausimas, kuris glaudžiai surištas su "Kirchensteuer" mokesčiu, kurį vadinsiu įnašu. Pareiškus "katholisch" ar "evangelisch", įstaiga automatiškai nuo pajamų mokesčio atskaito 8% arba 9% Bendrijoms (9% atskaitomi Vakarų Berlyne, Hessene, žemutinėje Saksonijoje, šiaurės Reine — Westfalijoje, Reinlande — Pfalce ir Saaro kraštuose, 8% Baden-Württemberge, Bavarijoje ir Hamburge).

Dirbantieji Vokietijoje skirstomi į penkis grupes: I — viengungiai, II persikyrę, III vedę, IV vedę, tačiau abu dirbantieji, kurių pajamos beveik vienodos, V kai vieno šeimos nario pajamos yra žymiai didesnės už kito. (Šiai grupei priklausau ir aš, nes dirbu tik pusdienį.). Aiškesniam "Kirchensteuer" atskaitymui panaudosiu du pavyzdžius. Vedę, abu evangelikai, trečia klase, du vaikai, vyro (gali būti žmonos) pajamos — 3000DM. Pajamų mokeskis — 382,60DM kurių 8% ar 9% atskaitomi Bendrijoms. Šiuo atveju katalikų ir evangelikų Bendrijos atsižvelgia į vaikų skaičių. Darbdavys privalo nuo pirmo vaiko atskaityti 50DM, nuo antro 80DM. Tokiu būdu jo pajamų mokeskis sumažės į 252,60DM (382,60-130). Įnašas Bendrijai bus 20,20DM, bevaikės šeimos įnašas būtų 31,48DM.

Antras pavyzdys IV grupės. Abiejų beveik vienodos pajamos, pvz. 2000DM, vienas vaikas. Vyras katalikas žmona evangelikė. Kiekvieno pajamų mokeskis — 308,70DM, tačiau atskaitoma kiekvienam po 25DM už vaiką, pasiunčiant 8% ar 9% evangelikų ir katalikų Bažnyčiai.

Tik šios dvi Vokietijos Bendrijos oficialiai pripažįstamos mokesčių inspekcijos, kuri gautus pinigus persiunčia joms. Deja, nors dirbu buhalterijoje, tačiau neteko sužinoti, kaip ir kur toliau mokesčių inspekcija pinigų persiunčia. Manau, kad K. Bendriją pasiekia vyskupijose ar vyskupų konferencijos centre Koelne.

JAV Lietuvių Fondo valdyba ir taryba. Pirmoje eilėje iš kairės: V. Kamantas, M. Lenkauskienė, St. Baras, V. Kutkus, M. Remienė, G. Balukas, A. Razma; stovi: F. Kaunas, P. Mažrimas, V. Naudžius, P. Kilius, A. Juodvalkis, K. Barzdukas, V. Tauras, K. Ambrozaitis, P. Želvy, A. P. Bagdonas, J. Vaznelis, A. B. Gleveckas. Nuotr. P. Malėtos

Kaip sugrius Sovietija?

ANTANAS MUSTEIKIS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

6. IŠVADOS IR SUGESTIJOS

A. Š. prieina išvadą, kad kiekviena revoliucija rutuliojasi trim tarpiniais. Pirmasis sutraško senąjį režimą ir atpalaiduoja gaivalingas jėgas, kurios veda į Hobbeso aptartą visų kovą prieš visus.

Antrasis būdingos radikalios grupės, turinčios vienašališką viziją, tarpnis — įtvirtinta diktatūra. Ją galima vadinti jakobiniška (pagal prancūziškąjį "modelį"). Bet ji neįstengia įvesti tokios politinės sistemos, kurią civilinė visuomenė priimtų kaip gvastingą alternatyvą senojo režimo vietoje ir ją laikytų teisėta.

Trečiasis tarpnis nusigręžia nuo jakobiniško kraštutinumo, palinksta į kaikiurius senojo režimo bruožus ir remiasi tradiciniu teisėtumu. Šių tarpnių trukmė įvairi: Anglijoje jie užsibaigė per 47 metus, Prancūzijoje — 82 metus, ji Rusijoje — po šešeto dešimtmečių dar tebesitęsė tironiškas jakobiniškas tarpnis.

Rusų revoliucijos išsėmimas bei griuvimas neišvengiamas. Vakari gali tą raidą paspartinti. A. Š. skatina nebijoti kaitos, jos palaikyti status quo Sovietijoje būtų nemoralu. Vadinamoji "containment" politika nevaisinga, nes nuolat reikalaujanti aukų — naujų Vengrijų ar Čekoslovakijų. (A. Š. dar nežinojo, kad paskutinę jų tarpe bus Lenkija). Kaitą įtakoja Vakarų taikos, laisvės, teisingumo ir demokratijos principai; jų siekia ir rusų bei rytų europiečių disidentai. Juos tad reikia paremti.

Dvigubi masteliai komunistiniams ir nekomunistiniams kraštams netoleruoti. Pastaruosiuose laisvės grėsmė yra maža, palyginus su pirmaisiais. To paties mastelio atolydis turi politinę kaitą Sovietijoje stiprinti. Kodėl Vakari turi toleruoti sovietinį požiūrį, pagal kurį jų veikla svetimuose kraštuose pateisinama, kai vakariečių veikla rytuose (pvz. knygos, radijo informacijos ir kt.) laikoma "kišimusi" į jų vidaus reikalus? Taikinga koegzistencija privalo remti visas aktyvias nekarines pastangas, kurios artina komunizmo (totalizmo) galą.

Į pabaigą skaitytojas gali paklausti: kaip patikima yra A. Š. kaitos teorija? Į tai norėčiau ir aš atsakyti.

Aš netikiu garsiųjų posakiu, jog žmonės, nepažįstantys istorijos, yra pasmerkti ją kartoti. Nes laiko ir erdvės trukmėje niekad nepasikartoja tos pačios situacijos. Tad kėblu yra lyginti visas revoliucijas ir rasti bendrus kaitos dėsnius. Visdėlo A. Š. remiamas "ant-rojo šerdeso" dėsnis, nors vargiai empiriškai įrodomas, yra labai patikimas. Vartojant M. Weberio "idealaus tipo" metodą, tapatos situacijos gal ne nereikalingos. Iykykus galime apibendrinti ryškiaisiais bruožais, jeigu jie yra esminiai. Gi "antrasis šerdesas" ir remiasi ne visais, o tik esminiais kaitos elementais. Pagaliau jis laiduoja vien kaitą, o kaitos kryptis gali atspindėti įvairiais "modeliais". Kol niekas geresnio dėsnio neįrodė, A. Š. nurodymas, kaip sugrius merdinti Sovietija, yra labai patikimas.

7. VEIKALO VERTĖ

Nepretenduoju į sovietologus, bet norėčiau savo nuomonę pareikšti: kiek man teko pažinti, A. Š. veiklas yra vienas geriausių. Štai kodėl mano recenzija išsitiesia per keletą savaitraščio numerių. Norėčiau pasitarnauti tam skaitytojui, kuris neįsiekęs originalo. Kad šio veikalo vertė labiau išryškėtų, tenka jį palyginti su kitu. Keistu sutapimu prof. dr. Tomas Remeikis tik vieneriais metais anksčiau išleido savo studiją "Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980", kuri daugeliu atžvilgių panaši į pirmąją.

Studijų ilgai beveik tapatūs: T. R. (emeikio) "Opozicijos" didesnis puslapių skaičius yra kompensuotas A. Š. "Kaitos" smulkesniu šriftu bei žodžių gausa. Truputį skiriasi studijų apimami laikotarpiai. A. Š. skiria tris dešimtis puslapių tam laikotarpiui, kurio T. R. neličia. Esmėje tačiau abu nagrinėja rezistenciją bei disidentiskumą tuo pat metu, tik A. Š. apima platesnius rėmus (visą Sovietų Sąjungą), kai T. R. ribojasi siaura jų pačių rėmų dalimi (Lietuva). Kitais atžvilgiais — skirtumai dideli.

Kai A. Š. parenka, dėsto ir interpretuoja faktus, jaučiu, kad jis elgiasi atsargiai, apgalvotai, rašo tiksliai ir giliai, bet tuo pat metu išlieka kukliu įvykių stebėtoju bei dalyviu, tai viso to pasigendu T. R. "Opozicijoje". Žinoma, toks pasigedimas iš esmės negalėtų būti laikomas prieikaistu pastarajam autoriui, nes kiekvienas asmuo gali turėti savitą stilių, tegu sau upatingą, bet priimtina. Deja, T. R. stilius bei interpretacijos primena vieno srovinio mėnraščio manierą, dvelkiančią pretenzingumu, arogantiškumu, paviršutiniškumu.

T. R. pvz. tikina, kad kažkokių dalykų jis "negali išmatuoti" arba tiksliai įvertinti, kai iš tikrųjų jo duomenys nėra gamtos bei tikslųjų mokslų duomenys, tad negali būti kalbos apie tokį matavimą. Cituodamas kitus autorius, kaip D. Kowalewskį ar T. Venclovą, jis greitas apgailestauti, kad jų duomenys ar teigimai yra tik sugestyvūs, neviską apimantys, tartum jo paties duomenys būtų kitokie. Neišvengia jis nė laikraštinių trafaretų. Pvz. apie kalbininko Kazlauskio mirties priežastį jis rašo, jog jos "turbūt niekad tikrai nežinosim", arba kitur: "pamatysime" — "remains to be seen". (Suprask, kad be mokslininko teiginio mes nepamatytume!).

Daug rimtesnės abiejų veikalių skirtybės išryškėja prielaidų plotmėje. A. Š. sovietinę sistemą pagrindžiai aptaria kaip totalizmą, pabrėžia, kad dabartieji Sovietijoje marksizmas yra miręs, niekas už jo neiti. (Čia norėčiau užbėgti už akių galimam mandrappikavimui: bendrybės turi išimtis, kurios šiuo atveju nėra reikšmingos). T. R. tą marksizmą Lietuvoje laiko gyvu, dargi dažnokai pats prisiimdamas propagandinius žodžius be kabučių, lyg jų reikšmė būtų savime aiški. Tad "sklandžiai" jis vartoja pvz. buržuaziją, reakcingumą, netgi europinį komunizmą su žmogišku veidu. (Tikint europiniu komunizmu su žmogišku veidu ateityje Vakaruose, reikėtų lygiai tikėti, kad ir rusiškasis komunizmas

yra sukūręs žemės rojų dabartyje Rytuose, tik T. R. duomenys tvirtina visai ką kitą). T. R. daug kur atrodo atšokęs nuo tikrovės. Tai būdinga Vakarų sovietologams. Ir pati jo marksizmo samprata kelia abejonių. Nežinau, kaip jis aptaria sovietinės valdžios teisėtumą (legitimacy), bet jis randa ne tik jėgą, o ir teisėtus įstatymus okupuotoje Lietuvoje, kai A. Š. Sovietijos valdžiai teisėtumo neteikia. (T. R.: "The Soviet system largely rests on force rather than on legitimacy").

"Kaitos" autorių aš laikyčiau konvertitu (iš komunizmo į antikomunizmą ar akomunizmą), tačiau jo sudijoj neužtikau jo paties įsitikinimų, kurie atspindėtų jo pasaulėžiūrą. (Vienintelis dalykas, kurio jis siekia Sovietijai ir pasauliui, yra bet kokia totalizmo kaita pliuralizmo kryptimi). Tuo tarpu T. R. neįstengia paslėpti savo tendencijos — liedsdamas katalikus (pvz.: "Lig šio laiko Katalikų Bažnyčia dar nebandė vaidinti ajatolo Chomeinio rolės") ar išrasdamas liberalinį tautiškumą krašto rezistencijoje. (Pastarasis ten gali būti, tačiau reikia rimtų duomenų tam įrodyti, o iš šiaudelio tik laikraštiniškai priskaldo vežimą).

Tačiau ir T. R. knyga yra vertinga, ypač dokumentiniai priedai, nors jos klaidos aki-vaizdžios. Eilinė redaktoriaus ranka ją galėjo pora pakopų pagerinti (redaktoriaus nebūtinai privalo būti cenzorius).

Abu mokslininkai vartoja vakariečių mėgstamą **relative deprivation** sąvoką, tik A. Š. tai daro su saiku, o T. R. — be jo. Tą sąvoką gali atitiktį lietuviškasis nusikurdimas žodis, kai iš žmonių atimamos materialinės, ideologinės bei kitokios vertybės ar jų realizavimo galimybės. **Relative** šioje samplaikoje reiškia palyginus su kuo nors. Pvz. žemoji amerikiečių klasė turi pragyvenimo lygį, panašų į daugelio kraštų vidurinės klasės lygį, tad negalėtų jaustis nusikurdinti. Tačiau šios klasės žmonės, lyginami save su savos visuomenės vidurine klase, jaučiasi esą nusikurdinti. Nusikurdimas Sovietijoje veda į disidentiskumą, atskilimą nuo revoliucinių idėjų. Rusų tautos nariams, kažkada susizavėjusiems revoliucija, dabar nusivylus, tinka disidentiskumo sąvoka. Lietuvoje gi tik maža dalis žmonių buvo pasidavę revoliucijos idėjoms, tad ten geriau tinka rezistencijos sąvoka. Man visai neaišku, su kuo yra lyginamas lietuvių nusikurdimas, kai raudonoji armija okupavo Lietuvą ir režimas žudė rezistentus bei kitus savo kraštą mylinčius žmones. Čia sąvoka "deprivation" ne tiesiai tarnauja, o ją aptemdo.

Tačiau ta pati sąvoka išryškina abiejų veikalių vertes. "Opozicija" palyginus su "Kaita" moksliniu atžvilgiu, tenka pripažinti, kad T. R. knyga yra "relatively deprived".

Linkėčiau, kad šeštoji prof. dr. Aleksandro Štromo knyga pagrindžiai nagrinėtų Lietuvą. Alexander Shtromas, **POLITICAL CHANGE AND SOCIAL DEVELOPMENT: THE CASE OF THE SOVIET UNION**. Serijos "Europaisches Forum" pirmasis tomas. Išleido Peter Lang leidykla, Frankfurt am Main 1981 m. Minkštais viršeliais. 173 p. Kaina nepažymėta.

PADĖKA

Š. m. gegužės 15 d. mirė mūsų mylima Motina

EMA KAUNINENĖ

Reiškiamo nuoširdžiausią padėką visiems, kurie ją lankė ligoje, laidotuvių namuose ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Esame dėkingi dr. J. Yčiui ir dr. V. Kerametlian už rūpestingą priežiūrą, kun. J. Diliui už maldas ir palaidojimą.

Taipogi dėkojame ponioms — B. Čeponkienei, R. Kirckpatrick, I. Prialgauskienei ir S. Vinskienei už paruoštus užkandžius laidotuvių dalyviams.

Dėkingi vaikai ir vaikaičiai

PADĖKA

Nuliūdę palaidojom mylimą žmoną, motiną

a.a. STASĖ SABALIAUSKAITĖ-JASIULIONIENĖ,

kuri iškeliavo amžinybėn 1982 metų gegužės mėnesio 10 dieną.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už maldas laidotuvių namuose, už Mišias ir gražų pamokslą Šv. Marijos šventovėje Wellande, už maldas ir liturgines apeigas kapinėse.

Dėkojame karsto nešėjams ir KLB Wellando apylinkės valdybos pirmininkui J. Paužuoliui už tartą atsišveikinimo žodį kapinėse.

Nuoširdi padėka p. p. Z. Radvilienei, D. Šiurkienei, M. Zajas ir A. Preikšaitienei už kepsnius ir nuoširdumą.

Nuoširdi ir gili padėka visiems už užuojautas mūsų liūdesio valandoje, už lankymą sergančios ligoninėje, už maldas laidotuvių namuose, šventovėje ir kapinėse, už aukas Mišioms ir, pagal mirusios valią aukojusiems vietoje gėlių Kanados Vėžio Draugijos Ontario skyriui.

Liūdintys: vyras **Valentinas Jasiulionis** duktė **Valė Lekavičiūtė-Petraskienė** sūnus **Jonas Lekavičius**

A+ A

ELENAI LAPIENEI

Čikagoje mirus,

jos sūnui inžinieriui HARIUI LAPUI ir šeimai bei kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

PLIAS Toronto skyriaus valdyba ir nariai

A+ A

ELENAI LAPIENEI

Čikagoje mirus,

jos sūnui Kanados Lietuvių Fondo tarybos pirmininkui inžinieriui HARIUI LAPUI ir jo šeimai bei artimiesiems Kanados Lietuvių Fondo vardu reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

KL Fondo valdyba

A+ A

MYKOLUI RAMANAUSKUI

mirus,

jo žmoną **MARIJĄ**, sūnus — **ROMĄ** ir **VIKTORĄ** su šeimomis bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

A. S. Viskontai
R. Klemkienė

J. Trečiokas
B. T. Stanuliai

M. Šenferienė

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kopų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagomintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Svarbi laisvojo pasaulio parama

Kovos už laisvę dešimtmečio proga rašo pagrindinio "LKB Kronika" naujausiam numerio (51): reikia, kad kovojantieji nepasijustų vieni ir būtų moraliai palaikomi laisvojo pasaulio

Šiomet sukanka dešimt metų nuo to momento, kai vyksta atkakli kova tarp beteisų Lietuvos kunigų, tikinčiųjų ir valdyskų bedievių, remiamų KGB, administracinio valdžios aparato ir masinės komunikacijos priemonių. Štai tos kovos charakteringės momentai.

1972 m. vasario 7 d. Lietuvos kunigai ir tikintieji per SNO pasiūnė sovietinei vyriausybei 17000 parašų patvirtintą memorandumą, nušviečiantį vergišką Lietuvos K. Bažnyčios padėtį ir reikalaujantį grąžinti laisvę.

Sovietinė valdžia išprievartavo Lietuvos ordinarus, kad pasmerktų šį memorandumą, tačiau įdėjimo už Bažnyčios laisvę nesustabdė.

1972 m. kovo 19 d. pasirodė pirmasis "LKB Kronikos" numeris, atsistojęs tarsi Dovydas prieš Galiotą Galybių Viešpaties vardu. Ji Lietuvos K. Bažnyčios atgimime užėmė vieną iš reikšmingiausių vietų.

Romo KALANTOS susidegimas 1972 m. gegužės 14 d. ir po to kelias dienas vykusios jaunimo demonstracijos neturėjo ryšio su religinio atgimimo sąjūdžiu, tačiau religiniam atgimimui, neabejotinai, pasitarnavo.

Sovietinė valdžia, bandydama nuraminti kunigus, pakvietė Religijų reikalų tarybos įgaliotinį čekistą RUGIENĮ lankstesniu partiniu darbuotoju Kazimieru TUMENU, tačiau jo misija nepavyko.

Slapta seminarija ir spauda

1972 m. Lietuvoje pradeda organizuotis neakivaizdinė kunigų seminarija. Tai buvo reakcija prieš KGB veiklą Tarpdiecinėje Kauno Kunigų Seminarijoje. Dvasiškijos tarpe subrendo mintis, kad negalima toleruoti tokios padėties, jog KGB atmesti jaunuoliai negalėtų tęsti studijų ir gauti šventimus. Šiandien neakivaizdinė kunigų seminarija dar labiau prisitaikė prie persekiojimo sąlygų ir sovietinei valdžiai kelia labai rimtą nerimą. Šios seminarijos įsikūrimas buvo vienas iš pozityviausių žingsnių pokario Lietuvos K. Bažnyčios gyvenime. Jos įkūrimo iniciatoriais buvo KGB į seminariją neprileisti jaunuoliai.

1973 m. lapkričio 19-20 dienomis KGB smogė stiprų smūgį Lietuvos K. Bažnyčios pagrindžiui. Daugybė sėkmingų kratų, keli areštai valdiškiems bedieviams leido triumfuoti: nebus maldaknygių, "LKB Kronika" sunaikinta ir vėl Lietuvos tikinčiuosius gaus kapų tyla. Laimė, kad taip neįvyko.

Lietuvos religiniam ir tautiniam atgimimui labai daug pasitarnavo ne tik "LKB Kronika", bet ir visa laisvoji spauda. Vienas po kito pasirodė nauji leidiniai: "Aušra", "Dievas ir Tėvynė", "Tiesos Kelias", "Rūpintojėlis", "Perspektyvos", "Alma Mater", "Laisvės Šauklis", "Vytis", "Ateitis" ir kt. Visi leidiniai, nors ir nevisai tobuli ir sunkiai pasiekiantys skaitytoją, organizavo idealistus, žadino laisvės perspektyvas, kėlė tautiečių sąmoningumą ir drąsą.

Vienuolės ir kunigai

Labai gražiai per paskutinį dešimtmetį pasidarbavo seserys vienuolės. Vienos iš jų aktyviai prisidėjo prie kovos už K. Bažnyčios laisvę Lietuvoje, kitos tyliai katekizavo vaikus, būrė jaunimą, trečios aktyviausius rėmė savo malda ir tebedirba Viešpaties darba. Ne be reikalo KGB taip sukruto persekiojami vienuolynai, šnipinėti juose, bandyti susimedžioti vienuolynuose savo agentų ir t.t.

1970-75 m. sovietinė valdžia prievartavo, kad visos Lietuvos parapijos atnaujintų 1948 m. taip pat prievarta pristatytą vienašališką "sutartį", kurios tikintiesiems nieko neduoda, o tik įpareigoja. Labai gaila, kad daugelį dvasiškų pritrūko sąmoningumo ir ryžto — ši valdžios akcija beveik pilnai buvo realizuota, nors šiuo metu Lietuvoje yra keliasdešimt parapijų, kurios minėtų "sutarčių" neatnaujino.

Kaip taisyklė, visus klaidingus žingsnius, visas nuolaidas pirmieji padarydavo kunigai karjeristai. Tokiu būdu būdavo lauzomas pasipriešinimas, o vėliau jau lengviau būdavo sovietinei valdžiai prievartauti ir kitus kunigus.

1975 m. rugpjūčio 1 d. Baigiamasis Helsinkio Aktas kovojantieji Lietuvos K. Bažnyčiai pasitarnavo tvirtu pagrindu, į kurį atsiremęs, buvo galima reikalauti elementarių teisių ir žmoniškumo — duokite mums tai, ką prieš visą pasaulį viešai pažadėjote!

1975 m. rugpjūčio mėn. Lietuvos jaunimas, daugiausia Eucharistijos Bičiuliai, organizuoti nuvyko į Šiluvą permaldauti Dievo Motiną už tautos nuodėmes ir paprašyti atgimimo malonės. Per penkerius metus šis jaunimo žygis sovietinei vyriausybei įvarė tiek baimės, kad jam sutrukdyti panaudojo kariuomenę, KGB, miliciją ir teismus.

Įsakai ir konstitucija

1976 m. liepos 28 d. LTSR ATP priėmė įsaką, patvirtinantį "Religinių susivienijimų nuostatus". Keletą metų valdžios pareigūnai, kad nesukeltų kunigų ir tikinčiųjų protestų, apie šiuos nuostatus visiškai tylėjo. Nuostatus priėmimas liudijo, kad sovietinė valdžia ne tik neatsisakė kovos prieš tikinčiuosius, bet daugelį metų vykdė diskriminaciją įteisino juridiskai.

1977 m. vasarą, ruošiant naują LTSR konstituciją, Lietuvos tikintieji, kunigai ir net ordinarai rašė savo pasiūlymus, bet partija ir jos visiškai nereagavo, ir konstitucijoje buvo paliktas tikinčiuosius diskriminuojantis 50 straipsnis: jiems suteikta teisė "atlikti religinius kultus", o valdiškiems bedieviams — "vesti ateistinę propagandą".

Katalikų komitetas

1978 m. lapkričio 13 d. Lietuvoje įsikūrė Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetas. Kunigai ir tikintieji komiteto įkūrimą sutiko su džiaugsmu, tačiau netrukus ir tokių, kurie laukė labai greito komiteto narių arešto. Reikia padėkoti tautiečiams Lietuvoje ir Vakaruose, kad jie suprato ir įvertino katalikų komiteto veiklą.

Lietuvos tikinčiųjų dvasiniam atgimimui labai padėjo naujasis popiežius Jonas-Paulius II, daug kartų parodęs Lietuvai išskirtinį dėmesį. Tiek Sv. Tėvo pavyzdys, tiek jo padrasinantis žodžiai įkvėpė ir įkvėpė Lietuvos kunigus bei tikinčiuosius energingai ginti K. Bažnyčios teises ir likti ištikimais Kristui.

1979 m. 522 Lietuvos kunigai ir du tremtiniai vyskupai solidarizavosi su Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto dokumentu nr. 5 ir pasisakė prieš "Religinių susivienijimų nuostatus". Šis masinis Lietuvos kunigų protestas parodė, kad Lietuvos dvasiškija nėra sulaužyta ir pasimetusi, neskaitant mažos dalies KGB kolaborantų. Gal dėlto KGB dar intensyviau pradėjo verbuoti klierikus, tikėdamasi, kad ateityje Lietuvos kunigai bus suskaldyti ir sugniuždyti.

Blaiybės sąjūdis, kunigų tarybos

1980 m. Lietuvoje tikintieji ir kunigai pradėjo plačią akciją už tautos blaivumą. Sovietinė valdžia ne tik neparodė palankumo šiai akcijai, bet ją trukdė. Nebuvo leista iškurti Blaivybės Draugiją, o Lietuvos ordinarai, išskyrus Telsių valdytoją (tremtiniai vyskupai kunigų taryboms pritarė ir jas laimino), KGB ir religijų reikalų tarybos įgaliotinio spaudžiami, kunigų tarybų nepalaidė, tačiau jos ir toliau tebeegzistuoja. Jeigu kunigų tarybos net formaliai būtų panaikintos, tai vistiek kiekvienoje vyskupijoje liktų kunigų branduoliai, kurie vyskupijų gyvenime ir kovojant už Bažnyčios teises vaidina labai svarbią rolę. Ryškų pavyzdžių galėtų būti visų vyskupijų kunigų tarybų raštas (1981.V.3) prieš valdžios kišimąsi į parapijų valdymą ir parapijų komitetų kurstymą prieš kunigus.

Labai reikšmingas Lietuvos K. Bažnyčios gyvenime įvykis — kunigų tarybų susikūrimas. Sovietinė valdžia iškart įžiūrėjo pavojų ir pradėjo netiesioginę kovą prieš kunigų tarybas. Labai gaila, kad beveik visi pareigos einantieji Lietuvos ordinarai, išskyrus Telsių valdytoją (tremtiniai vyskupai kunigų taryboms pritarė ir jas laimino), KGB ir religijų reikalų tarybos įgaliotinio spaudžiami, kunigų tarybų nepalaidė, tačiau jos ir toliau tebeegzistuoja. Jeigu kunigų tarybos net formaliai būtų panaikintos, tai vistiek kiekvienoje vyskupijoje liktų kunigų branduoliai, kurie vyskupijų gyvenime ir kovojant už Bažnyčios teises vaidina labai svarbią rolę. Ryškų pavyzdžių galėtų būti visų vyskupijų kunigų tarybų raštas (1981.V.3) prieš valdžios kišimąsi į parapijų valdymą ir parapijų komitetų kurstymą prieš kunigus.

Sovietinė valdžia, matydama vis labiau kylantį religinį atgimimą Lietuvoje, suintensyvino ne tik propagandinį darbą, bet ir ėmėsi tiesioginių prievartos akcijų. Paskutiniu metu visame pasaulyje liūdina nusikambėjo KGB suorganizuotas "kiaulių maras" prieš Lietuvos tikintįj jaunimą, siekiant sutrukdyti organizuotą religinę eisnę į Šiluvą. Šiai akcijai buvo panaudota KGB, milicija ir net kariuomenė.

KGB ypatingai bijo, kad tikėjimu domisi vis daugiau Lietuvos jaunimo ir kad šis jaunimas jau sugeba organizuotis.

Išvados

Praėjus kovos už Bažnyčios laisvę dešimtmečiui, jau galima padaryti kai kuriuos išvadas:

Atsižvelgiant į labai sunkias sąlygas, laimėta tikrai daug: sovietinė valdžia praplėtė kunigų seminarijos limitą, kunigai viešai pradėjo katekizuoti vaikus, leisti juos prie altoriaus, bažnyčiose padaugėjo jaunimo, dauguma kunigų nepaiso diskriminacinių "Religinių susivienijimų nuostatų", nebebijo prarasti registracijos pažymėjimo ir t.t. Vietoje liūdnos perspektyvos, kad Lietuvos K. Bažnyčia bus suniveliuota iki Rusijos pravoslavy Bažnyčios lygio, ji per dešimtį metų dvasiškai atsi-

naujinio ir išaugo, ypač kokybiškai.

Visa, kas pasiekta, buvo laimėta ne "diplomatiškos" ir ne "sėdėjimo po sluota" keliu, bet aktyvios kovos ir aukos kaina. Dievas laimino daugelio tautiečių pasišventimą ir auką. Viena aišku, kad tiems, kurie Lietuvoje save vadina "diplomatais", ką nors iš sovietinės valdžios "išsiderėti" pavyksta tik tada, kai ji atsiduria prieš masinį žmonių pasipriešinimą. Sėdėjimas, laukiant geresnių laikų ir bijant prasimusti galvą į sieną, visada buvo ir bus Bažnyčiai pražūtingas.

Kova už Bažnyčios laisvę būtų buvusi labai neefektyvi, jei mūsų broliai Vakaruose nebūtų jos parėmę masinės komunikacijos priemonėmis, organizuota malda ir kitomis formomis. Už šią pagalbą Lietuvos katalikai labai dėkingi visoms radijo stotims, laikraščių redakcijoms, informacijos tarnyboms ir visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu garsino pasaulyje diskriminuojamą Lietuvos katalikų vargus arba mel-dėsi už Lietuvą.

Vienas iš pačių skaudžiausių faktų kovojant už Bažnyčios laisvę buvo kaikiurių Lietuvos dvasiškų kolaboravimas su KGB, jų bailumas ir nekreičioniško "protingumo" vardu daromi įvairūs kompromisai, prieinantis beveik iki išdavystės ribos. Šios rūšies dvasiškiai yra visiškai susikompromitavę tikinčiuosius Lietuvos liaudies akyse.

Labai opi ateities problema — naujų vyskupų skyrimas. KGB deda visas pastangas dezinformuoti Apaštalų Sostą. Reikia pripažinti, kad tai iš dalies pavyksta. Pavyzdžiui, vienas rimtas lietuvis kunigas į Lietuvą rašytame laiške po to, kai popiežius sulaukė trijų naujų vyskupų konsekraciją, apgailestauja, kad hierarchijos reikalai susipainiojo dėl "žmonių asmeniško užgaidų". Laiško autorius aktyvius Lietuvos kunigus vadina "griovikais", kurie neleidžia išspręsti vyskupų reikalų tiems, "kas gali ir tik gero nori...". Laiško turinys leidžia spręsti, kad kažkas iš Lietuvos meistrų sugeba dezinformuoti net Vakaruose gyvenantį Lietuvos išeivijos elitą.

Sėkmingai ateities kovai už Bažnyčios laisvę reikia, kad Lietuvos kunigai ir tikintieji nepasijustų esą "vienų vieni", bet kad būtų laisvojo pasaulio moraliai palaikomi. Ypatingai svarbi Apaštalų Sosto parama, sudaranti galimybę kovojantiems už Bažnyčios laisvę prisitaikyti prie pačių sudėtingiausių aplinkybių.

(Straipsnio antraštės — "TŽ" redakcijos).

A+ ELENAI LAPIENEI mirus,

jos sūnams HARIUI, EDVARDUI, dukrai STASEI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą —

dr. A. ir S. Pacevičiai
su šeima

Čikagoje etninio laikraščio redaktorių pasitarimą š. m. gegužės 5 d. surengė ALTA. Pirmoje eilėje iš kairės: ukrainiečių "New Star" red. kun. J. SWYCKAS; kun. dr. J. PRUNSKIS, ukrainiečių red. I. GORCHYNSKY, ALTOS gen. sek. inž. G. J. LAZAUŠKAS; stovi: čekų dienraščio "Deni Hlasatel" red. E. PETRIK, lenkų dienraščio "Dziennik Wiązkowy" red. J. KRAWIEC, čekų dienraščio "DENI HLASATEL" redaktoriai dr. V. STRANECKY, J. KUČERA, ALTOS pirm. dr. K. ŠIDLAUSKAS

Nuotr. P. Malėtos

Mieli tautiečiai!

Jau daugiau kaip savaitę mano žmona Marija Jurgutienė badauja Maskvoje, prašydama sau ir mūsų dukrai Dainai leidimo išvykti gyventi pas mane į JAV-bes. Tai ryžtingas žingsnis, tačiau jis gali baigtis uždarymu į beprotnamį ar net mirtimi dėl nusilpimo badaujant.

Aš jus maldauju — rašykite laiškus, siųskite telegramas JAV prezidentui R. Reaganui. Prašykite, kad jis imtųsi iniciatyvos išlaisvinti Mariją iš kančių.

Badauja ji ne Vilniuje, o Maskvoje, nes čia yra Amerikos ambasada, kurios darbuotojai, jei prezidentas panorės, galės greitai susisiekti su ja.

Tai nėra siauras mano šeimos reikalas. Mums garbė, kad savo tautoje turime tokią moterį, kuri, nesibijodama rizikos dėl savo sveikatos ir ateities, drąsiai veržiasi laisvėn.

Mes turime būti su Ja!

Iš anksto dėkingas

Aloyzas Jurgutis,
6542 S. Fairfield Ave,
Chicago, IL 60629, USA
Tel. (312) 471-0985

MARIJA JURGUTIENĖ su dukra DAINA. M. Jurgutienė, atvykusi Maskvon, drauge su kitais paskelbė bado streiką, reikalaujama leidimo emigruoti į JAV-bes pas savo vyrą muziką ALOYZĄ JURGUTĮ

Vedybinė mano odisėja Lietuvoje

Vedybos ir ryšiai su savaisiais kasdieninėje tikrovėje

Vienas būdų atnaujinti emigraciją bei pratęsti jos tautiškumą yra vedybos su gimtojo krašto žmonėmis, kurie patys veliau tampa emigrantais. Ir lietuvių Š. Amerikoje naudojasi šia priemone, bet dėl totalinės rusų okupacijos, kuri pavergtuosius traktuoja kaip baudžiauninkus, jų patyrimas dažnai primena pasakų Pele-nę, tik su liūdina pabaiga.

Tai įvyko 1980 m. kovo 14 d. Vilniuje. Ši data — mano vestuvių diena. Sutuoktuvės popiet Santuokų rūmuose su vadina-mo ZAGSo — metrikacijų biuro pagalba. Aš, Amerikos lietuvaite, ištekau už lietuviu.

Mano viešbučio kambaryje sujudimas nuo pat ryto. Reikia pasiruošti, apsirengti, sutvarkyti paskutines smulkmenas, priimti atvykstančius gimnaisčius, svečius. Staiga su skamba telefonas. Tai pats ZAGSo direktorius skambina. Jis nori, kad mes atvyktume anksčiau pasikalbėti dėl kažkokio laiško, kurį jis gavęs.

Nuvykstam visa palyda ir svečiai paskirti laiku. Mane su sužadėtinu nuveda į direktoriaus raštinę. Šis mums rodo kažkokį popiergalį ir sako, kad jis atėjęs į užsienio reikalų ministeriją iš kažkokio Vlado Stoko Čikagoje, kuris esąs mano vyras. Stokas protestuoja dėl mano vedybų Vilniuje.

Laiškas taip aiškiai sufalsifikuotas, kad ir vaikui suprantama. Popieriaus kokybė — sovietinė. Tokio Amerikoje nėra. Išsireiškimai tekste — sovietiniai, kurių Amerikos lietuviai nevartoja. Laiškas neva atėjęs iš užjūrio, bet neturi reikiamų ženklų ir siuntėjo adreso.

Aš sau pagalvoju: "Na, čia kas per cirkas? KGB laiko mus kvailiais!"

Aš bandau juoktis, bet greitai juokas pavirsta į pasipiktinimą. Rėkiu ir reikalauju laiško kopijos. Valdininkas jos man neduoda. Sako ZAGSas mūsų tuokti negalės. Aš įsidėmiu Grigučio pavardę, kuris neva tą laišką gavęs. Veliau sužinau, kad Grigutis yra užsienio reikalų "ministerio" V. Zenkevičiaus pavaiduotojas. Mes nusprendžiam su juo pasikalbėti.

Išeinant iš ZAGSo, mes pasitinka būrys fotografų, kurių mes nė vieno neatpažįstam. Kaip įdomu! Iš kur jie viską sužinojo? Mes dabar garsybės! Pateksime į KGB bylas.

Nusprendžiam sutuoktinių puotos neatšaukti. Pervėlu. Viskas paruošta, visi suvažiuavę. Salė puošni, maisto ir gėrimų sužadėtinio tėvų dėka per akis. Keliami tostai, sakomos kalbos, lyg niekur nieko.

Sekantį dieną išvykstam "medaus mėnesiui" į Maskvą ir einam tiesiai į JAV atstovybę pagalbos. Ambasados tarnautojai tuoj išsiunčia telegramą į Vašingtoną, prašydami pažymėjimo iš mano gyvenamos Kuko apskrities, kad aš neišteke-jusi ir kad jokių jungtinių tarp manęs ir Vlado Stoko nėra už-

registruota. Sumanių valdininkų ir gerų žmonių dėka atsakymas ateina per porą dienų, paneigiantis visas kagebistų priekabas.

Mes grįžtam į Vilnių su pažymėjimais ir amerikiečių ambasados raštišku reikalavimu netrukdyti mums tuoktis ir prašymu pratęsti vizą. Einam į užsienio reikalų ministeriją. Pareikalaujam pasimatymo su draugu Grigučiu. Atrodo, kad mes jį užklumpam nepasiruošę, nes jis pradeda šūkauti ir bando mus įbauginti. Aš prašau tą "ministerį" negaišinti laiko ir eiti prie reikalo.

Pradžioje jis tvirtina, kad nieko nežina apie jokių laišką, nei apie mus. Bet, kai parodom jam amerikiečių ambasados parūpintus dokumentus, jis atgauna atmintį. Iš jo painių aiškinimų suprantame, kad didžiausias jų rūpestis yra, jog mano sužadėtinis norės išvažiuoti į Ameriką.

Pagaliau Grigutis mums nurodo, kad pagal tarybinius įstatymus, kliūtims atsiradus, mes savo vedybas turim atidėti mėnesiui. Blogiausia, kad mano visa baigiasi prieš tai. Jis man pasiūlo arba prailginti vizą, arba grįžti po mėnesio. Aš paklausiu, kur galima vizą pratęsti. Jis nurodo "Inturistą". Mes ten nueinam, bet "Inturistas" siunčia mus į kažkokią kitą įstaigą. Ten mums pasako eiti vėl kitur. Taip vaikščiojame po "humanitarines sovieti-

nes įstaigas" tris dienas nieko nepesdami. Kažkas mums pasiūlo nueiti į žemės ūkio ministeriją. Bet jau gana.

Kur tik ejom, pradžioje priėmė, kalbėjosi, žadėjo padėti, tačiau vos tik paskambina kažkam telefonu, paslaugumas staiga dingsta, ir visi nusiplau-na rankas.

Negavusi vizos, aš susipakuoju ir, atsisveikinus su sužadėtinu bei giminėmis, išskrendu į Čikagą su mintimi grįžti po mėnesio, balandžio 12-tą.

Grįžusi namo, tuoj pat imu rūpintis kelione atgal ir paduo-du prašymą sovietinei vizai gauti. Man atsisako ją duoti, nenurodydami priežasties. Ir į Amerikos vyriausybės oficialų užklausimą atsakymo neduoda.

Prabėgo dveji metai. Mano gyvenimas nesustojo, bet pyktis ir nusivylimas tebėra širdyje. Jis dar sustiprėja, kai skaitau laikraščiuose rusus svaicijojant apie taiką, koegzistenciją, humanizmą...

Koks pasityčiojimas iš pasaulio! Kiek tokių yra, kaip aš, kurie ant savo kailio patyrė jų "humanizmą"! Aš dabar gerai suprantu tuos žmones, kurie pasitraukė iš komunistinio "rojaus" pirmą proga pasitaikius.

Tik netylėkim! Pasakokim savo patyrimus visiems. Tiesa nugulės melą ir atvers akis apakėliams.

Pasimokiusi

Lituanistinės mokyklos mokinė, gavusi pažymėjimą iš Vyskupo Valančiaus mokyklos vedėjo K. MILERIO Hamiltonė

Nuotr. J. Miltenio

Spaudos atstovai JAV Lietuvių Bendruomenės suvažiavime Detroito 1982.IV.16-18. Iš kairės: A. Petrutis, A. Grinius, St. Garliuskas, R. Sakadolskis

Pamokslininko viešnagė Maskvoje

Billy Graham pareiškimai ir bandymai pasiteisinti

BRONIUS VAŠKAITIS

Sovietų Sąjungos komunistai, norėdami pasiekti užsibrėžtų tikslų be karų, panaudoja stiprią, daug kainuojančią propagandą, šnipinėjimą, įtakingų asmenų papirkimą, pasireiškiantį įvairiomis formomis. Prieš išrenkant popiežių Joną-Paulių II, buvo kalbama ir rašoma, esą komunistai prabangiomis vaišėmis ir kitokiais būdais įvairiuose kraštuose bandydavo įtaigoti net Šv. Sosto delegatus, kad komunistas gali taikoje gyventi su įvairiomis tikybomis. Kaikurie ty delegatų greitai suvokdavo komunistų melą ir nuo jų atsiribodavo. Betgi būdavo ir tokių, kurie, gerai išrenčiuotų propagandistų paveikti, savo pranešimuose popiežiui rašydavo panašiai, kaip jiems rafinuoti agitatoriai pasakodavo.

Paskutiniu metu amerikiečius ir kitas kultūringas tautas labai nustebino pareiškimai Billy Grahamo, žinomo pamokslininko, baptistų pastoriaus, didelio antikomunisto, stipriai rėmusio Vietnamo karo.

Sovietų užmojai

Esant Amerikos prezidentui J. Carteriui, JAV-bėse buvo labai susilpnintas ginklavimasis, ypač atominų ginklų gamyba. Per tą laiką sovietai branduolinius užtaisais labai pralenkė savo varžovę Ameriką. Įvairiuose kraštuose vis didėjančios demonstracijos prieš atominų ginklų gamybą, sovietai panūdė ir šią progą išnaudoti — išvystyti stiprią propagandą, kad atsiliksusi Amerika nebandytų pasivyti Sov. Sąjungos branduolinėje ginkluotėje. Šio tikslo siekiant, neseniai Maskvoje buvo suaukta įvairių religijų atstovų konferencija. Į ją, nors ir labai nenorint JAV-bių valdžios pareigūnams ir laikiniams žurnalistams, užsimojo vykti ir Billy Graham.

Atstovai buvo suvežti Maskvos pinigais, apgyvendinti geriausiose viešbučiuose, maitinami puikiais valgiais, nuolat apsupti specialiai paruoštais „taikos apaštalais“. Jie gyre Sov. Sąjungą, peikė Ameriką, stipriai pasisakė prieš atominį karą bei branduolinių ginklų gaminimą. Į jų pareiškimus mažai kas kreipė dėmesį. JAV-bių ir kaikučių kitų kraštų korespondentai betgi atidžiai seke B. Grahamo pareiškimus tiek Maskvoje, tiek grįžtant Amerikon. Labai nustebė garsiojo pamokslininko naivumu ir sovietinio komunizmo nepažinimu.

Ką pareiškė?

B. Graham pareiškė, esą komunistinė valdžia nesikiša į religinius reikalus, kaip kad daro Anglijos karalienė; kad tikėjimas ten nesąs varžomas, Maskvoje esą daug šventovių, gausiai lankomų tikinčiųjų. Jis vyli, kad greitai vėl bus pakviestas Rusijon ir masėms sakys pamokslus.

Į tai atsiliepė viena korespondentė, ilgai gyvenusi Maskvoje, Filadelfijoje plačiai skaitomame dienraštyje „The Philadelphia Inquirer“. Ji pareiškė, kad Maskvoje, turinčioje 8.000.000 gyventojų, veikia 45 rusų ortodoksų cerkvės, žydų sinagoga, mahometonų mečetė, po vieną katalikų ir baptistų šventovę. Palygino su Filadelfijos miestu, kuriame yra per pusantro milijono gyventojų. Joje įvairių maldos na-

mų yra 1.300. Pastebėjo, esą Vakaruose jau seniai „žinoma, kad Maskvos maldyklos, išskyrus keliolika veikiančių dėl propagandos, yra uždarytos. Esą B. Graham turi arba erelio akis, arba yra nuostabiai talentingas, kad per trumpą laiką (14 dienų) Maskvoje galėjo priskaityti tūkstančius šventovių. Dėl pamokslų Sov. Sąjungoje ji pareiškė: „Billy Boy, neturėk iliuzijų, kad vėl būsi pakviestas ir kad didžiuliuose Rusijos stadionuose galėsi skelbti Kristaus Evangeliją. Tokios privilegijos iki šiol dar neturėjo nė vienas dvasiškis“.

Baptistų šventovėje, į kurią tik turintieji leidimus galėjo įeiti (spėjama, kad daugiausia jų turėjo saugumiečiai), buvo ir B. Graham. Masės žmonių stovėjo lauke. Pamaldų metu viena jauna moteris iškėlė plakatą, kuriame buvo įrašas: „Mes turime daugiau kaip 150 įkalintų žmonių, galinčių skelbti Evangeliją“. Ji tuojau buvo apsupta saugumiečių, suminta ir išvežta nežinia kur.

B. Graham, paklaustas apie tą įvykį, atsakė: „Mes JAV-bėse taip pat sulaukome žmones, jei pagausime juos darant ką nors blogo“. Minėtoji korespondentė nuo savęs pridėjo, esą iki šiol jai nežinoma, jog JAV-bių šventovės būtų perpildytos FBI žmonėmis ir kad jie ten suminėtų tikinčiųsiuos.

B. Graham aplankė ir Amerikos ambasadorę jau kelinti metai gyvenančią baptistų šeimą, persekiojamą sovietų ir neleidžiamą išvykti į JAV-bes. Ji tikėjosi iš garsaus pamokslininko susilaukti poveikio į Maskvos valdžią, kad jiems pagaliau būtų leista emigruoti į demokratinį kraštą. B. Graham jai teparė mels-tis.

Viliojantis kaviaras

Amerikos žurnalistų paklaustas pamokslininkas apie viešnagę Maskvoje atsakė:

„Geroji Onelė“

Nemažas nepriklausomos Lietuvos skautų vadovų būrys buvo mokytojai. Dirbti su jaunimu betkokia forma daugumą jų skatino dar tebedeganti pašaukimo liepsnelė. Ir tada, kai po karo teko iš naujo organizuoti, viską pradėti iš nieko, išverti ir nepasimėsti klaidžioje išeivijos keliuose.

Viena tokių labai ryškių mokytojų-skaucių vadovių buvo a.a. Ona Zailskienė, po sunkios ligos Čikagoje mirusi 1982 m. vasario 22 d. Skaucių veikloje Velionė buvo pažįstama kaip ilgametė LS Seserijos vyr. skautininkė, ne kartą lankiusi ir Kanados skautų-čių stovyklas bei suvažiavimus. Būdingas yra jai duotas „gerosios Onelės“ vardas. Iš tikimybės skautei, meilė ir pagalba artimui buvo visada jos gyvenimo kelrodžiai. Maziškuose tūntininkė, 1938 m. Tautinėje Stovykloje Pažaislyje Žemaitijos rajono sumani viršininkė, vyr. skautininkė išeivijoje — kur ji bebuvo, kokias pareigas beturėjo, visada įsėjojo žmogaus, kuriam norėjo padėti ir padėkoti. Vaizdi pagalba artimui nevieną žavejo, kai ji organizavo Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelius, pati rinkdama aukas ir besirūpindama už tuos, kurie nebuvo tokie jūdriūs ar pareigingi. Visi matė ją ir BALFO veikloje, kur jiėjo direktorės ir Cicero skyriaus pirmininkės pareigas.

Atlikti darbai ir šviesus pažinimą. Nemažas nepriklausomos Lietuvos skautų vadovų būrys buvo mokytojai. Dirbti su jaunimu betkokia forma daugumą jų skatino dar tebedeganti pašaukimo liepsnelė. Ir tada, kai po karo teko iš naujo organizuoti, viską pradėti iš nieko, išverti ir nepasimėsti klaidžioje išeivijos keliuose.

„Maistas nuostabiai geras. JAV-bėse tik milijonieriai gali sau leisti kaviarą, o aš jį turėjau beveik su kiekvienu valgiu“. Tuo lyg norėta pasakyti, kad Sov. Sąjungoje gyvenimas yra kur kas geresnis, negu Amerikoje.

Minėtoji korespondentė ir čia pridėjo savo komentarus. Esą kai ji gyveno Maskvoje, išvaikščiojo visas krautuves, bet kaviaro niekur negalėjo rasti. Jo galima gauti tik viešbučiuose, kuriuose apgyvendinami užsieniečiai. Maskvoje gyvenantieji ambasadoriai, kai ruošia balius, kaviarą perka iš Kremliaus. Šiaip jis eksportuojamas užsienin, kad gautų labai reikalingos „kietos“ valiutos. Sitačiau badui Sov. Sąjungoje, kažkas esą priminė Stalinui, kad masėmis miršta žmonės, nes neturi duonos. Šis tarė: „Tegul valgo kaviarą!“ Pasak korespondentės, Rusijos muzikai iki šiol valgydami kaviarą turėtų būti išpampe, ružavais veidais. Mes gi JAV-bių biednuomenę galime ap rūpinti tik sūriu (šiuo metu iš kariuomenės sandėlių nepasiturintiems jis dalinamas nemokamai).

Nepavyko išsisteisinti

B. Graham, grįžęs į JAV-bes, vėl buvo laikraštininkų apipiltas klausimais. Bandė kaitę paneigti, kaitę aiškinti kitaip, negu buvo pasakęs, tačiau dėl ignorancijos, naivumo ar pataikavimo kvietėjams padarytas klaidas buvo sunku atitaisyti. Amerikos spaudoje kaikučių jis buvo išjuoktas bei išvadintas nemaloniais vardais.

Plačiuose komentaruose spaudoje buvo atskleisti klasitingi sovietų kėsiai, įvairių laisvųjų užgnauzimas, stiprus ruošimas atominiam karui. Tokiu būdu vietoje užplanuotos palankios propagandos sovietai ne tik Amerikoje, bet ir Vakarų Europoje bei kitur susilaukė nemalonių reakcijų.

A. a. ONA ZAILSKIENĖ, žymi skaucių ir labdaros veikėja

sirinkto gyvenimo kelio pavyzdys šiandieną prakalba ir dar ilgai kalbės, kaip testamentinis palikimas jaunimui, kurį Velionė vedė tauriu lietuviškos skauteybės keliu. Kanados rajono skautai ir skautes atpažįsta geruosius pėdsakus... Č.S.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas pataravimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Čia būsi neviena...

A.a. Ema Kaunienė mirė š.m. gegužės 15 d. Toronte, savo namuose, sulaukusi beveik 90 metų. Palaidota Toronte, Anapilio kapinėse.

Velionė kilusi iš Marijampolės apylinkės, Toronte mirusio savanorio plk. Prano Kauno našlė. Paliko liūdinčią dukterį Agnė, sūnus Alfredą ir Algį bei vaikaičius.

Miela Ema, Tu iškeliavai amžinybėn, nesupėjusi nė su diev pasakyti. Tačiau Tavo ilgą gyvenimą nepasiliko be pėdsakų. Užauginai ir paruošei gyvenimui dukrą ir du sūnus tuo laikotarpiu, kai nerami Europa žaibais svaidėsi ir Tavo tėvynė Lietuva pateko karo audron. Gi vyras Pranas, vos užėjus komunistų-rusų antplūdžiui, Tau sudarė sunkiai pakliamą rūpestį — buvo įkalintas iš pirmųjų okupacijos dienų. Būdamas sumani, suradai išeitį — išvadavai jį iš Vilniaus kalėjimo (vėliau pavyko jam pabėgti Vokietijon). Jis buvo kalinamas beveik metus. Kaip Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris ir aktyviosios kariuomenės pulkininkas laukė to paties likimo, kaip ir kiti kariškiai — Sibiro. Prisimenu, kaip mes džiaugiamės Sintautuose, sužinoję, kad jį išgelbėjai! Tau pavyko padirbti pasus ir išgelbėti iš Sibiro nasrų dar keletą bičiulių, kuriems grėsė neišvengiama pražūtis.

Patekus Vokietijon su vaikais ir minimaliniu svetimos kalbos mokėjimu, buvo sunku. Betgi skaudžiausia buvo, kai jau šeima susijungė ir išrikiavo į lietuvių DP stovyklą, o piktai žmonių liežuviai Tavo vyrą kažkuo apkaltino. Dėl to su triukšmu buvo išmestas iš stovyklos. Bet nei Tu, nei Tavo vyras nekeršijot saviems taučiams.

Pagaliam emigravote Kanadon. Motinos vargai niekad nesibaigia. O kai jie sumažėja, močiutės pareigos prasideda. Mirus marčiai, reikėjo prižiūrėti tris vaikaičius. Kad ir nejauna būdama, vikriai šeimi-

ninkavai, virei, kepei, paikinai vaikaičius tortais ir kitais kulinariniais išradimais, kuriais itin pasižymėdavai. Ir tas vaikaits gaudavo geresnį gabalą, kuris gražiau lietuviškai paprašydavo. Kaikuriems susigėdus tekdavo grįžti atgal ir dar kartą mėginti lietuviškai prašyti. Tu sakydavai: jūs, vaikučiai, turite dvilypį liežuvį — viršutine puse galite ištart lietuviškai, apatine — angliškai. Ir Tau pavykdavo laimėti.

Kai Tavo vyras Pranas netikėtai mirė (širdies smūgiu), Tavo gyvenimas nebuvo perlinksmas — nuolat jį prisimin-davai su širdgėla.

Beveik iki paskutiniųjų metų buvai aktyvi: vestuvės ir mergvakariai be Tavęs neapsieidavo. Namuose virtuvės niekad pilnai nepatikėdavai nei dukrai, nei sūnams. Jei pati negalėjai ko padaryti, tai bent patarinėjai pagalbėdavai. Net netikėtai užklydusios viešnios nebūdavo pamirštos — visus vaišindavai. Tavo energija, miela Ema, gal ir buvo ilgo, aktyvaus gyvenimo paslaptis. Tavo gera atmintis niekad neišsibaigė.

Mūsų krikščionybė tvirtina, kad tik mirtingam kūniui reiks pavirsti į dulkes, o sieloms — amžinas gyvenimas. Taigi tai nėra paskutinis mūsų pasimatymas. Gal pasisaukė Tavo mielas vyras, kurio nepamiršai per daugelį metų, o jo atminimui dar tebeauginai prie savo namo durų gele, atneštą nuo jo karsto.

Ilgai Tavęs pasigės pažįstami, o vaikai ir vaikaičiai niekad nepamirš, nes juos visus dar šildei savo spinduliuojančia motinos šilima.

Nors žinau, kad Tu, miela Ema, daug meliau prisiglaustum tėvynės Lietuvos smėlėtoje kapinėse, bet tebūnie Tau lengva šita svetingos Kanados žemelė, nes čia būsi neviena — Tavo vyro Prano palikai jau 28 metai ilsi si po tuo pačiu paminklu.

Ilšėkis ramybėje!

N.N.

Kai žurnalistai rengiasi Sovietijon

Geriausias jų vadovas būtų knyga „The First Guidebook to Prisons and Concentration Camps of the Soviet Union“

Savotiškai įdomus Barbaros Amiel straipsnis „A guide for our times“ buvo išspausdintas „The Toronto Sun“ 1982 m. gegužės 11 d. Trumpai paliesiu tik to straipsnio dalį, kur autorė aiškiai pasisako prieš Kanados žurnalistų grupės ruošiamą oficialią kelionę į Sovietų Sąjungą. Tą išvyką globoja „Periodical Writers Association of Canada“. Ten kanadiečiai globosianti Sovietų Sąjungos žurnalistų unija. Pasak Barbaros Amiel, Sovietų Sąjungoje yra daug ko pažūrėti, bet žurnalistų unija nebūsianti tinkamu vadovu. Ji pataria išvykos dalyviams pasiimti vadovą Avraham Shifrin knygą „The First Guidebook to Prisons and Concentration Camps of the Soviet Union“.

Tos knygos autorius buvo 1957 m. nuteistas 25 m. lagerio už tariamą šnipinėjimą. Sovietų darbo stovyklose išbuvo 10 metų. Už baudą stovėjęs kar-tą dvi savaites vandenyje ir dėl to netekęs vienos kojos. Dabar Avraham Shifrin gyvena Izraelyje. Jo gyvenimo tikslas esąs sekti ir skelbti pasauliui darbo stovyklas. Barbaros Amiel manymu, Vakarai, ypač žurnalistai, permaži domisi šių dienų „gulagu“ Sovietijoje.

Paryžiuje yra leidžiamas lenkų mėnesinis žurnalas „Kultura“. Žurnalas turi skyrių „Sąsiedži“ (kaimynai), kuriame kas kelintas numeris būna „kronika litewska“. Ten duodama trumpa lietuvių gyvenimo bei įvykių apžvalga tėvynėje ir išeivijoje. Retkarčiais prasikiša šiek tiek ironijos. Š. m. 1-2 nr., tarp kitko, buvo rašyta apie darbo stovyklas okupuotoje Lietuvoje pagal minėtąjį A. Shifriną.

J. Pūraitienė

Dail. RAMOJAUS MOZOLIAUSKO sukurta skulptūra Šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje. Nuotrauka buvo atspausdinta „Stone ir America“ žurnale

Palaidotas kunigas Lengvinas

Ilgametis Windsoro lietuvių parapijos klebonas a.a. kun. Domininkas Lengvinas staigiai mirė 1982 m. gegužės 22 d., palaidotas Windsoro kapinėse gegužės 25 d. Laidotuvėse dalyvavo Londono vuskupas John M. Sherlock, 11 lietuvių kunigų, apie 30 apylinkės kunigų ir apie 400 tikinčiųjų.

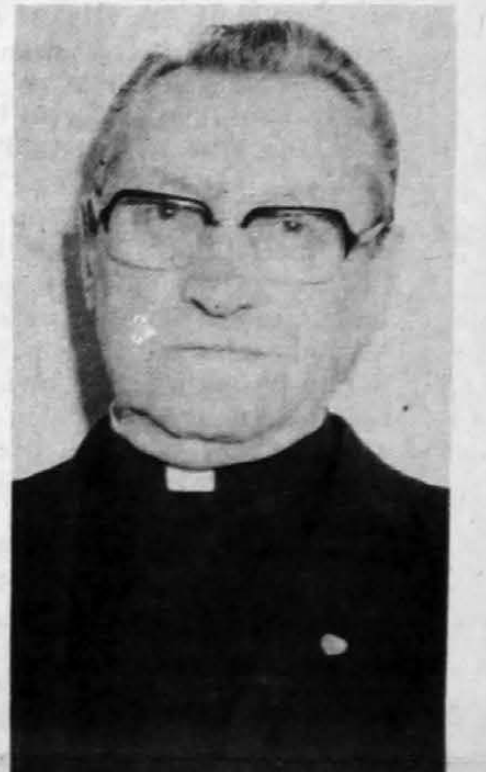
Kadangi Windsoro lietuvių Šv. Kazimiero šventovė buvo permaža tokiom iškilme, tai velionis buvo pašarvotas ir laidojamas iš gretimai esančios Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovės.

Laidotuvių Mišias su visais dalyvavusiais kunigais koncelebravo vysk. J. Sherlock angliškai. Lietuviškai Evangeliją paskaitė ir pamokslą pasakė kun. Jonas Staškus. Vėliau žodį tarė vyskupas, kuris nurodė, kad jam rūpi visos tautinės parapijos, bet ypatin-gai tų tautybių, kurių kraštuose žmonės persekiojami dėl tikėjimo, o patys kraštai svetimųjų pavergti. Todėl jam taip rūpi lietuviškos parapijos. Vis dėlto jam į pagalbą turi ateiti ir patys lietuviai, jei nori, kad tose parapijose ir toliau būtų meldžiamasi lietuvių kalba. Reikia rūpintis, kad iš lietuviškų parapijų kiltų pašaukimai į kunigus ir taip būtų užpildoma spraga, kurią palieka tokių savo tautiečių atsidavusių, kaip kun. Lengvinas, lietuvių kunigų mirtis. Mišių metu „Teve mūsų“ malda, vyskupo pageidavimu, buvo visų kalbama lietuviškai.

Kapinėse laidojimo maldas skaitė ir apeigas atliko kun. Augustinas Simanavičius, OFM, Priskelimo parapijos klebonas iš Toronto, kuris ta proga padėkojo vyskupui už rūpestį lietuviškosios parapijomis. Laidotuvių iškilmės kapinėse buvo užbaigtos sugiedant „Marija, Marija“ ir Lietuvos himną.

Vėliau visi laidotuvių dalyviai buvo pakviesti į lietuvių Šv. Kazimiero parapijos salę užkandžiams, kuriuose dalyvavo ir vyskupas. Prieš užkandžius maldą sukalbėti buvo pakviestas kun. Kazimieras Simaitis iš Detroito. Kun. Augustinas Simanavičius, OFM, ta proga visiems pranešė, kad vyskupas jau yra pakvietęs ir gavęs iš kun. K. Simaičio sutikimą laikinai aptarnauti bei tvarkyti Windsoro lietuvių parapiją.

Kun. D. Lengvinas buvo gimęs 1914 m. liepos 13 d. Gargžduose, Kretingos apskr. Teologinius mokslus baigė Telšiu

A. a. kun. DOMININKAS LENGVINAS, Windsoro lietuvių parapijos klebonas

kunigų seminarijoje ir buvo įšventintas kunigu 1940 m. gegužės 23 d. Neilgai jam teko vikaruoti — prasidėjęs karas ir sovietinė invazija privertė pasitraukti Vokietijon. Ten keletą metų kapelionavo Rebdorfo ir Eistaetto stovyklose. Prasidėjęs emigracijai į JAV-bes, kun. D. Lengvinas persikėlė į šį žemyną, kur pradžioje dirbo amerikiečių parapijoje. Kai kun. V. Kaleckis, pradėjęs steigti lietuvių parapiją Windsore, Ont., iš ten išvyko V. Vokietijon, jo vieton buvo pakviestas kun. D. Lengvinas 1962 m. Parapija oficialiai buvo įsteigta 1963 m. gegužės 15 d., nors pamaldos Windsoro lietuviams buvo laikomos kunigų — Br. Dagilio, J. Danieiliaus, V. Rudzinskio nuo 1950 m. Nuo 1962 m. pastoriai klebonavo kun. D. Lengvinas. Per tuos 20 metų jis ten paliko žymius pėdsakus sielovadoje ir lietuviškoje veikloje.

Teiki jam, Viespatie, amžiną ramybę! K.J.S.

● Sv. Raštas yra šio pasaulio — kalėjimo langas, pro kurį galime matyti amžinybę (T. Dwight).

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski
412 Roncevalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Mielam kaimynui

A+A

VLADUI IVAŠKEVIČIUI

mirus Australijoje,

sesutes — KRISTINĄ ŽUTAUTIENĘ ir SOFIJĄ VINSKIENĘ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

S. Merkelis

A+A

EUGENIJUI VITARTUI

mirus,

jo žmoną JANINĄ ir visą šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Sergaučių šeima

Mūsų mokykla pavojuje!

Visų Montrealio lietuvių ypatingam dėmesui!

Mokinių skaičiaus mažėjimas yra pats didžiausias mokyklos rūpestis. Šių mokslo metų pabaigoje mokykloje buvo tik 28 mokiniai. Mokslo metus pradėjome su 34 mokiniais — 6 mokiniai sustojo mokyklą lanke metų eigoje. Žvelgiant į Montrealio lietuvių koloniją su 2000-3000 lietuvių galvų ir 28 mokiniais mokykloje ir lyginant, pavyzdžiui, su Sault Ste. Marie lietuvių kolonija, kur yra apie 200 lietuvių galvų ir 15 mokinių mokykloje, — peršasi mintis, kad su mokyklos lankymu Montrealyje yra kažkas labai netvarkoje. Nors Montrealio lietuvių kolonija yra daugiau senesnio amžiaus gyventojai turi mažiau prieauglio, tačiau nevysi leidžia savo vaikus į lietuvišką mokyklą, kurioje galėtų būti dvigubai daugiau mokinių. Todėl ir kreipiamasi į visus organizacijų vadovus, valdybų pirmininkus, klebonus prabilti šiuo svarbiu reikalu; kreipiamasi ir į visas šeimas, jų artimuosius — tetas, dėdes, tėvukus pažiūrėti, kodėl jų vaikai neįsitraukę lietuviškos mokyklos ir paraginti, patarti, padėti, kad galėtų vaikai lankyti lietuvišką mokyklą.

Silpnas lietuvių kalbos mokėjimas žemesniuose skyriuose. Mokykloje yra silpnai lietuviškai kalbantiems skyrius, tačiau mums nesiseka su juo. Ir tai todėl, kad šį skyrių lanko metus, kitus ir nustoja. Pradžią yra — reikia tesėti. Mokykloje mokomasi 9 metus. Visiškai aišku, tad lietuvių lankom vien tik mokyklą neišmok. Reikia dirbti ir namuose. Suprantama, sunku mišrių šeimų ir jaunų šeimų tėvams, kurių lietuvių kalba pačių nestipri. Kodėl negalėtų padėti artimieji: tėvukai, giminės net ir kaimynai? Kaip čia suprasti rūpinimąsi lietuvišku, kai savos šeimos vaikai nepadedama mokytis lietuviškai?

Reguliarus mokyklos lankymas yra vienas pagrindinių reikalų. Buvo šeštadienių, kai susirinkdavo tik 17 mokinių: šventės, atostogos, kiti užsiėmimai trukdo lankyti pamokas. Kas gali įsakyti, kas gali priiversti lankyti mokyklą? Patys turime žinoti ką darome. Viskas, atsilikęs pamokų paruošime pagal skyriaus draugus, nustoja noro, jam pasidaro sunku ir savaime nustoja mokytis bei lankyti mokyklą.

Mokinių registracija 1982-83 mokslo metams pradėta dabar — gegužės mėnesį. Reikia žinoti, kiek turėsime mokinių, kaip tvarkytis su patalpomis mokyklai ir mokytojais. Pra-

šome skambinti mokyklos vedėjai M. Jonynienei tel. 489-2106.

Mokytojų klausimas iškyla su dviem mokytojų ir vedėjos pasitraukimu nuo šių mokslo metų pabaigos. Netenkaime ilgus metus ir daug dirbusių mokytojų ir vedėjos. Ar mes, Montrealio lietuviai, galime dar daugiau iš jų reikalauti? Be abejonės, mes turime būti joms tik labai dėkingi. Iškyla trijų mokytojų suradimo klausimas. Turint Montrealyje jaunesnės kartos gana stiprių lietuvių, turint keletą mokytojų-profesionalų, rodos problemos neturėtų būti. Tačiau šių metų pradžios patirtis rodo kitką. Kai reikėjo surasti tik vieną mokytoją, labai sunkiai sekėsi. Kas bus dabar, kai reikia rasti net tris mokytojus? Norintieji-čios mokyti lietuviškoje mokykloje prašomi kreiptis į mokyklos vedėją tuo pačiu telefonu 489-2106. Būti mokytoju, žinoma, reikia pastoviai padirbėti, nes tai yra jau įsipareigojimas. Jei neatsiras mokytojų, žinoma, mokyklos nebus. Gali būti, kad mes, montrealiečiai, tik tada suprasime mokyklos vertę, kai jos neteksime, ir įvertinsime mokytojų darbą, kai jų nebeturėsime.

Mokyklos lėšos. Metinės pajamos-išlaidos yra \$5.500-6.000. Pajamas sudaro tėvų mokesčiai, gana pastoviai gaunama parama iš įvairių institucijų. Šiais metais buvo gauta: iš Kvebeko prov. valdžios \$2.610, iš banko "Litas" \$1.000, Lietuvių Fondo \$500. Organizuojami parengimai, kartais net vajai. Išlaidas sudaro: mokytojų algos, patalpų nuoma, kaikurių mokslo priemonės, be to, yra ir smulkių išlaidų. Mokytojai yra dabar mokama \$24 už šeštadienį.

Mokyklos patalpos yra St. Henri gimnazijoje (4115 St. James St. West, Montrealyje) prie labai patogaus susisiekimo — Metro stotis yra mokyklos kieme.

Kiti reikalai. Naujai išrinkto tėvų komiteto pirmininkė yra Marytė Jurkienė. Ilgamečiui tėvų komiteto pirmininkui Romui Verbylai reiškiamė padėką už darbą, kartu dėkojame ir visiems tėvų komiteto nariams.

Šiais metais nebuvo IX skyriaus, todėl nebuvo ir mokyklą baigusiu abiturientų.

Lietuviškos mokyklos reikalais galima kreiptis ir į čia rašantį tel. 722-3545.

Petras Adamonis,
KLB Montrealio apylinkės
valdybos atstovas
švietimo reikalams

"Lietuviškos vestuvės" buvo suvaidintos Toronto tautinių šokių grupės "Atžalynas" Lietuvių Namuose. Iš kairės — kvieslys VYTAUTAS ŠTUIKYS, motina LEOKADIJA NAKROSIENE, tėvas PETRAS ŠTURMAS. O. Burzdžius

"Dienoms nuždynt" - skaitymai senimui

PR. NAUJOKAITIS

JAV-se ir Kanadoje gyvena milijonai vyresnio amžiaus žmonių — pensininkų. Tie žmonės savo senatvės problemoms palengvinti susiburia į draugijas, į pensininkų klubus. Didesnėse kolonijose organizuotai veikia ir lietuvių pensininkai. Veiklus lietuvių pensininkų klubas yra Kanados Hamiltone. Ten išleista pensininkams skirta "Sietyno" žurnalo 10 numerių, porą metų buvo paskelbti literatūros konkursai pensininkų temomis ir paskirtos nedidelės premijos. Dabar, 1982 metų pradžioje, tas klubas išleido pensininkams skirtą pasakojimų antologiją "Dienoms nuždynt". Galima rimtai abejoti, ar pensininkams reikia specialios grožinės literatūros, nes dauguma vyresnio amžiaus žmonių tebėra normalūs, nesuvalkėję ir neatitrūkę nuo bendrojo kultūrinio bei visuomeninio gyvenimo. Tačiau pensininkams skirta skaitymų knyga turi savo vertę ir vietą išeivijos lietuvių literatūroje. Ją reikia priimti tokią, kokia ji yra — su trūkumais ir pragiedruliais.

Į knygą sudėta aštuonių autorių dešimt pasakojimų. Tarp jų autorių yra ir Kazimieras Barėnas su Jurgiu Gliuda — premijų laureatai, kritikų įvertinti rašytojai. Ir kiti knygos pasakotojai yra daugiau ar mažiau žinomi plunksnos žmonės. Tarsime po keletą žodžių apie kiekvieną.

K. Barėnas pasakojime "Mamerto senatvės paguoda" vaizduoja naudingą pensininko dienų veiklą: Mamertas eina iš namų į namus, platindamas knygas ir laikraščius, surinkdamas bendruomenės solidarumo įnašą, dalyvauja laido tuose, pasako trumpas atsiveikimo kalbas. Toje veikloje senas žmogus mato savo buvimą tikslą, neturi laiko nuobodžiauti ir liūdėti vienišume. Tą didaktinę idėją K. Barėnas sugeba įvilkti į sklandžią literatūrinę formą. Tai skaitinys, tikrai atitinkas knygos paskirtį.

Antras knygos pasakojimas "Močiutės tiltelis" yra sukurtas Vlades Butkienės, 1975 m. debiutavusios poezijos rinkiniu "Išmarginta drobė". Pasakojimo pradžia skaitytoją maloniai nuteikia vaizdu Sutkų močiutės, sėdinčios savo kambarėlyje prie lango ir stebinčios gatvės judėjimą, praeinančius žmones, prabėgančius šunis, siuvančios, mežgančios, adančios, snaudžiančios. Tačiau toliau istorija su močiutės dantimis gerokai subanalėja, ištįsta, nustoja beletristinio patrauklumo.

Buvęs "Sietyno" ir šios knygos redaktorius Pranas Ens-

kaitis čia išspausdino pasakojimą "Daktaras Ramūnas", kuriame vaizdžiai aprašo senelių prieglaudą ir iškelia autosugestijos vaidmenį ligą nugalint. Pusiaur paralyžuotą daktarą Ramūną turi prieš akis svarbų gyvenimo tikslą — surasti būdą atstatyti paralyžuotų celių veikimą. Tas didysis tikslas išgydo jo paralyžuotą kūną pusę. Jo mokslinis įnašas institutui laimi jam Nobelio premiją. Pasakojimas sklandus, nors tie stebukliniai įvykiai ir nėra visai įtikinamai atskleisti.

Jurgis Gliuda pasakojime "Kamerinė muzika" paliečia gilesnę kultūrinę ir psichologinę problemą. Muzikos kritikas-mėgėjas pensininkas Garūnas, gyvenęs ištaigoje savo rezidencijoje, rengiasi parašyti iš pavergtos Lietuvos atvykusio kamerinio kvarteto koncerto recenziją. Susitikimas su Lietuvos muzikais jį žavi ir jaudina. Savo namuose Garūnui suruošia kvietimams svečiams pobūvi. Tačiau kai pianistas paprašo, kad Garūnas padėtų jam pabėgti iš vergijos į laisvą Ameriką, kad pašauktų telefonu policiją, muzikos kritikas randa nepatogumų tai padaryti, ir pianistas prievarta išveda mas į automobilį žurnalistu prisidengusio muzikus lydėjusio saugumiečio. Autorius pensininką Garūną parodo siauru savanauzdžiu. Prabangos gyvenimas laisvėje iš Garūnų širdies ištrynė humanizmą.

Literatūros pasaulyje dar negirdėtas Albertas Jankūnas davė sklandų reportažą "Vyturėliai viršum debesų", vaizduojantį šurpų keleivinės aviacijos nuotyki, papasakotą buvusio lėktuvo telegrafisto, kai iš Palangos skrenda lėktuvas su keleiviais prie Kauno pateko į tamsų audros debesį ir buvo priverstas skristi į Šiaulių aerodromą, bet kelyje pritrūko benzino. Pasakotojui giliausia įspūdį paliko ne pats pavojus, o virš debesų iškylę vyturėliai.

Andrius Norimas (Mironas) yra šios knygos techniškas redaktorius, spausdintojas, dailininkas. Jis knygai davė net du pasakojimus. "Rankraštis" vaizduoja dvių lietuvių rašytojų santykius. Beletristas Kazys Drugūzis yra tvarkingas žmogus, blaiviu žvilgsniu vertingas aplinkos pasaulį ir jį realistiniu būdu vaizduojąs savo knygose. Poetas Albertas Šlaperskis, pasivadinęs Alba Šlovu, yra apsilėdėlis, netvarkingas, linkęs išgerti. Tuodu kontrastingi charakteriai kairių laiką bendrauja literatūros srityje: skaito vienas kito rankraščius, pareiškia kritiškų pastabų,

bet vėliau susipyksta. Šlovys net savo vardu spaudoje paskelbia dalį Draugužio veikalo. Pasakojimas baigiamas dektęvinio romano epizodu, kai Draugužis nuseka begantį šlovį į užmiestį, į jo turimą lūšną gyvatynę. Ten Šlovys miršta gyvatės įgeltas, o Draugužis atgauna savo rankraštį.

Kūrinys atrodo beletristiškai neapdorotas, neapdailintas. Antras to paties autoriaus pasakojimas yra feljetonas "Druokis ir Plikis", vaizduojąs dvių nepažįstamų žmonių smailkštų ginčą apie muziką smuklėje prie stikliuko. Šiame pasakojime autorius sugeba valdyti dialogų sąmojų.

Valentina Ūselienė yra laimėjusi "Dirvos" novelės konkurso premiją. Ji ir daugiau pasakojimų yra spausdinusi periodikoje. Šioje knygoje įdėtas pasakojimas "Paskutinis žydėjimas" atskleidžia psichologinį seno žmogaus išgyvenimą — susižavėjimą jauna gražia kaimyne. V. Ūselienė valdo literatūrinį sakinį ir sugeba sklandžiai vaizduoti psichologinius niuansus, lyriškai nuspalvinti vaizdus.

Per Hamiltono pensininkų klubo konkursą į beletristikos laukus yra atėjusi ir žinoma žurnaliste Rūta-Kleva Vidžiūnienė. Pasakojime "Prie saulėlydį" ji atskleidžia buvusio karo padarytas šeimos žaizdas. Išardytų šeimų nariai išsiblaškę po platų laisvąjį pasaulį — vieni kūrėsi JAV-se, Kanadoje, kiti Australijoje. O gyvenimo pabaigoje liko vienišumas ir liūdesys. Antras jos pasakojimas "Senbernis" rodo tvarkingo vienišo pensininko Juozuko pavėluotą gyvenimo lūžį — vedybas. Tiesą, jis nuo j am peršamos su pelningu verslu apkūnios našliukės pabėga iš smuklės. Bet po nemigos nakties vis dėlto apsisprendžia jai įteikti rožių puokštę ir su jos siūlymu sutikti. Tik gaila, kad to įdomaus lūžio autorė giliau neatskleidė.

Taigi turime knygą, skirtą vyresnio amžiaus žmonėms pasiskaityti. Jos literatūrinė vertė nėra didelė, bet knyga vis dėlto neatmestina. Knygos spauda varginga: rašyta mašinėle, o atmušta ofsetu. Yra puslapių sunkiau skaitomų. Metaliniais kableliais knyga surišta tvarkingai. Viršelis ir inicialai piešti Andriaus Mirono.

DIENOMS NUŽYDINT. Skaitymai senesniems. Redagavo Pranas Enskauskis, techniškus spaudos darbus atliko Andrius Mironas. Išleido 1982 m. Hamiltono lietuvių pensininkų klubas (P. O. Box 1046, Hamilton, Ont. L8N 3R4, Canada). Tiražas 400 egz., 280 psl. Kaina — \$6.00.

Į užtarnautą poilsį išleidžiant

PRANYS ALŠENAS

Ilgametis Toronto Šv. Jono Kr., o dabar (pakeitus vardą) — Lietuvos Kankinių parapijos vargonininkas muz. St. Gailevičius, eidamas 78-tuosius amžiaus metus, pasakė: "Gana, reikia ir pailsėti". Todėl pasitraukė iš tos parapijos choro vadovo pareigų.

Po šitokio maestro pareiškimo šios parapijos taryba, choras ir klebonas kun. J. Staškus sujudo ruošti atsiveikimo koncertą ir vakariene Anapolio salėje 1982 m. birželio 12 d.

St. Gailevičius gimė 1904 m. lapkričio 28 d. muziko šeimoje. Ne tik jo tėvas Emerikas Gailevičius buvo muzikas, kompozitorius, tos srities pedagogas ir karinio orkestro kapelmeisteris, bet ir jo senelis buvo muzikos srities darbininkas-vargonininkas.

St. Gailevičius baigė Kauno konservatoriją ir tobulinosi Paryžiuje. Nuo 1935 m. valstybiniame teatre Kaune tvarkė dramoje muzikinę dalį ir akompanuodavo operoje. Bendradarbiavo Kauno radijone, rašydamas muziką įvairiems radijo vaidinimams. Vilniuje dirigavo operą "Rigoletto" (1942 m.).

1944 m. muz. Stasys Gailevičius pasitraukė Vokietijon. 1951 m. atvyko į Montrealį, 1953 m. persikėlė Torontan. Čia atidarė pianino studiją ir pradėjo vadovauti reprezentacijai Toronto lietuvių kolonijos chorui "Varpas".

St. Gailevičius chorui parašė dainų — "Jaunųjų ūkininkų dainos" (išleista Kaune 1939 m.), solo dainos su pianinu, išleista JAV 1947 m.

Vokietijoje gyvendamas, muz. St. Gailevičius, kaip akompaniatorius, su mūsikiškais solis-

tais aplankė daugelį stovyklų. Špakenbergo stovykloje vadovavo chorui ir vargoninkavo.

Imigravęs Kanadon, Montrealyje suorganizavo lietuvių chorą, kuriam ir vadovavo ligi persikeltant į Torontą.

St. Gailevičiaus muzikinė veikla Toronte buvo ypatingai plati. Čia vadovavo chorui "Varpas", vargoninkavo lietuvių Šv. Jono Krikštytojo šventovėje ir vadovavo tos parapijos chorui. Taip pat vadovavo Toronto vyrų kvartetui, akompanuodavo įvairiuose šios kolonijos koncertuose. Jo pianino studijoje buvo dėstoma pagal Toronto muzikos konservatorijos programą. Visi studijos mokiniai kiekvieną pavasarį privalėjo laikyti konservatorijoje egzaminus. Iš laikų gaudavo kurso baigimo pažymėjimus.

St. Gailevičius dar sukūrė eilę solinių dainų, duetų ir Mišių giesmių pagal kun. St. Ylos tekstą.

Kaip ilgametis "Varpo" choro vadovas ir parapijos chorvedys, St. Gailevičius yra pasirodęs nesuskaitomą daugybę kartų Toronte ir kituose miestuose. To choro dainos skambėjo Montrealyje, Hamiltone, St. Catharines, Niagara Falls, Windsore, Tillsonburge, Delhi, Detroite, Klevelande, Čikagoje, Niujorke, Ročesteryje ir t.t. Dalis St. Gailevičiaus kūrybos yra įamžinta plokštelėse.

Žengiant gilyn į aštuoniasdešimtuosius, linkėtina muz. St. Gailevičiui ir toliau dirbti dainos bei muzikos srityje, nes anot rašo ant vargonėlių Šveicarijoj: "Vien tik muzika ašaras nušluosto, širdis atgaivina, kai jau niekas kitas nebepagelbsti..."

Muzikas STASYS GAILEVIČIUS, pasitraukęs iš Lietuvos Kankinių parapijos chorvedžio pareigų, kuria melodijas Mišių giesmėms, parašytoms kun. Stasio Ylos. Anksčiau sukurta St. Gailevičiaus giesmės gieda minėtasis choras

Lituanistiniai kursai Toronte

Augštesnieji Lituanistiniai Kursai Toronte 1981-1982 mokslo metais dirbo trimis klasiomis, kuriose buvo dėstoma gimnazijos užskaitoms: lietuvių kalba, lietuvių literatūra, Lietuvos istorija ir visuomenės mokslas. Viena klasė buvo skirta lietuviškai nemokantiems. Studentų skaičius visą laiką įvairavo tarp 60 ir 50. Kaip ir iki šiol Toronto Miesto Švietimo Vadyba mokėjo mokytojams atlyginimą ir davė patalpas — kursai buvo integralinė West Park Secondary School dalis. Kanados Lietuvių Fondas sušalpė kursų \$1.300. Didžioji tos sumos dalis buvo išleista mokesčių už mokslą tiems mokiniams, kurie gyveno už metropolinio Toronto ribų. Tas mokeskis buvo \$320 į metus už kiekvieną mokinį. Trys šimtai dolerių liko premijoms geriausiai baigusiems mokiniams. Jos buvo įteiktos

iškilmingo mokslo metų pabaigos akto metu A. Sendžikaitei, G. Šaltmiraitei, B. Abromaitytei ir Z. Prakapaitėi. Šią devintąją kursų laidą baigė 12 studentų.

Be augščiau minėtųjų, kursų baigusiuji tarpe dar buvo: R. Budrys, A. Gvildys, R. Kamaitytė iš Hamiltono, P. Karosas, L. Keršytė, E. Labuckas iš Hamiltono, M. Spudaitė ir A. Venslovas iš Hamiltono. Kursuose dirbo kaip mokytojai: A. Rinkūnas, G. Paulionienė ir V. Matulaitis.

Pagrindinė ateinančių metų problema yra mokinių skaičius. Abiturientų skaičiui pradžios mokyklose mažėjant, mažėja jų ir kursuose, kuriems yra valdžios nustatytas minimumas 15 mokinių klasei. Reiktų tėvams ir KLB švietimo komisijai tuo rimtai susirūpinti. A. R.

ALDONA SENDŽIKAITE, 1982 m. baigusi Augštesniosios Lituanistinius Kursus Toronte pirmąją mokinę ir gavusi \$150 premiją. 1980 m. ji gavo \$1000 premiją iš Kanados Psichinės Sveikatos Draugijos už konkursinį rašinį; 1982 m. užėmė trečią vietą rašinių konkurse, rengtame Britų Bendruomenės Anglų Kalbos Draugijos. Nuotr. St. Dabkaus

Viešdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE**DĖMESIO, LIETUVIAI!!!**

- Pardudantiems per mus nuolaida
- Nemokamas nejudomo turto įkainojimas
- Sąžiningas patarnavimas visuose nejudomo turto reikaluose
- Daugiau kaip dvidešimt penkerių metų patirtis

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555
PRANAS KERBERIS **ANTANAS GINIOTIS**
namų 767-7932 namų 769-9356**Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas**999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius 14 %	
Antradieniais	10 - 3	180-185 d. term. ind. 14½ %	
Trečiadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų 15 %	
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 3 metų 13 %	
Pentadieniais	10 - 8	pensijų s-tą 14 %	
Šeštadieniais	9 - 1	spec. taup. s-tą 13 %	
Sekmadieniais	9.30 - 1	taupomąją s-tą 11 %	
		depozity-čekių s-tą 6 %	
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo 19 %	
		mortgičius nuo 18 1/4 %	

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽINGINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir

2239 Bloor Street West.

Telefonas 762-7775

Pardudami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)**PROGRESS**REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar pardudant nekilnojamoj nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331**BLOOR AUTORITE GARAGE**296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- * Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
- * Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai taisyimai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt.

Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDEMEAT
MARKET335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

- Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių
- Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamožiūnas

Toronto "Aušros" krepšinio komanda, laimėjusi 1982 m. gegužės 8-9 d.d. Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynes Klevelande, priima pereinamąją taurę, kurią paskyrė miesto burmistras G. VOINOVICH. Įteikia juo asistentas V. HYRNAR ir žaidynių komiteto pirm. V. JOKUBAITIS, priima komandos kapitonas R. UNDERYS, stebinti treneriai S. IGNATAVICIUS. "Aušros" A vyrų komanda gavo dovaną ir iš Klevelando lietuvių klubo Nuotr. J. Garlos

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-o psl.)

damas proporcingai sumažintomis dolerio nuotraukomis. Gražiai atrodo savo dydžio 1974 m. Kanados doleris, kai jis buvo vertas JAV 104,4 cento. Abu doleriai susilygino 1976 m. ir tada buvo matuojami šimtu centų. Tada prasidėjo nuolatinis kanadiško dolerio vertės kritimas, praėjusią savaitę pasiekęs oficialų JAV 80,06 cento rekordą. Ne labai logiška teisingai, kad Kanados dolerį žlugdo dabartinės augštos palūkanos pakilimas JAV, kai kanadiško dolerio kritimas vyksta jau nuo 1976 m. Paskolų palūkanos pakilo tik į valdžią atėjus prez. R. Reaganui su jo paskelbta kova infliacijai. Matyt, kaltę tenka ministerio pirm. P. E. Trudeau perdaug sparčiam biudžetiniui Kanados išlaidų didinimui, nuolatinių didelių deficitų padengimui skolomis, kurių palūkanoms dabar išleidžiami bilijonai biudžetinių dolerių.

Finansų ministerio A. MacEacheno teigimu, Kanada nepaskelbs oficialaus savo dolerio vertės sumažinimo, kaip daro su savo valiuta kairiosios kitos valstybės, atsidūrusios ekonominiuose sunkumuose. Iš kitos pusės betgi pritariama, kad dolerio nuvertinimas palengvintų kanadiškų gaminių pardavimą užsienyje, ypač JAV. Tiesa, tada pabrangtų iš JAV įsivežami vaisiai ir daržovės bei kiti užsienio gaminiai. Daugelio jų betgi būtų galima atsiskirti, įskaitant ir pabrangusias atostogas Floridoje. Iš tikrųjų tokia išvada turi vieną pagrindinę spragą — didžiulį Kanados darbo užmąs. Jos savo nariams tuoj pat pradėtų reikalaus atlyginimų padidinimo, padengiančio dolerio nuvertinimą. Tokio reikalavimo patenkinimas vėl pakeltų kanadiškų gaminių kainas, panaikindamas dolerio nuvertinimo atneštą lengvatą užsienyje. Tokios lankytos jau dabar laikosi Kanados automobilių gamyklų unijos. Amerikoje Fordo ir "General Motors" darbininkų unijos netgi pakeitė dar nepasibaigusią sutartį, atsisakydamos nemažai išsikovoję privilegijų, kad tos bendrovės galėtų sumažinti pardudamų automobilių kainas. Mūsų šios bendrovės unijos griežtai atmetė tokį pasiūlymą, teisindamos, kad čia uždarbiai esą mažesni, nes algos mokamos menkesnės vertės kanadiškais doleriais. Unijų vadams nė į galvą neateina mintis, kad Kanadoje pagamintus automobilius kanadičiai taip pat perka tais menkesniais doleriais, kad jiems automobilių kainos yra peraugstos, kad yra būtinas tų kainų sumažinimas sulėtėjusiam automobilių pardavimui paspartinti.

SPORTAS LIETUVOJE

Karagandoje pasibaigė vyrų pirmosios lygos tinklinio pirmenybės, kurias laimėjo Vilniaus "Kuro aparatūros" komanda, išsikovoję teisę sekantį sezoną žaisti augščiausioje tinklininkų lygoje.

Netikėta staigmena tenka laikyti Vilniaus "Žalgirio" futbolininkų, žaidžiančių pirmojoje lygoje, iškilimą į II vietą. Pirmaujanči "Lokomotyvo" komanda turi 16 taškų, žalgiriečiai — 14. Nuo jų vienu tašku yra atsilikusi šešios komandos. Antrą vietą "Žalgiris" pakilo iš XIV vietos. Rezultatai greičiausiai pasikeis tolimesnėje pirmenybių eigoje. Iki perėjimo augščiausio lygos žalgiriečiams vis dar tebėra tolimes ir neuztikrintas kelias, įveikiamas tik tapus pirmosios lygos čempionais.

Pasaulinės vyrų krepšinio pirmenybės šiemet įvyko Kolumbijoje. Joms garsinti Kolumbijos krepšinininkų rinktinė lankėsi Britanijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Suomijoje ir Vilniuje. Čia įvyko trejos draugiškos svečių rungtynės su Vilniaus "Statyba", Lietuvos rinktinė ir Kauno "Žalgiris". Jas visas lengvai laimėjo Lietuvos atstovai: "Statyba" — 86:67, rinktinė — 104:68, "Žalgiris" — 110:97. Laimėjimas buvo pasiektas be keturių geriausių Lietuvos krepšinininkų — S. Jovaišos, V. Chomičiaus, V. Masalskio ir A. Sabonio, kurie yra laikomi kandidatais į Sovietų Sąjungos rinktinę.

Alytaus sporto rūmų baseine surengtos III-sios Lietuvos jaunimo vandensvydžio pirmenybės susilaukė penkių miestų rinktinė — Kauno, Vilniaus, Klaipėdos, Panevėžio ir Alytaus. Aukso medalį lengvai laimėjo kauniečiai, laimėdami pirmenybių favoritais, vilniečius nugalėję 18:6, klaipėdiečius — 15:4, panevėziečius — 20:1, alytiškius — 11:2. Sidabro medalis teko Klaipėdos rinktinėi, bronzos — Vilniaus. Alytaus rinktinė pirmenybėse dalyvavo pirmą kartą, pralaimėjusi 18:7 net ir IV vietą užėmusiems panevėziečiams. Pastariesiems tai buvo vienintelė pergalė šiose pirmenybėse. Vis dėlto džiaugiamasi, kad jaunieji panevėziečiai daro pažangą ir kad vandensvydinį įsijungė Alytaus atstovai, turintys puikų uždarų patalpų baseiną.

Išmintimi nepasizymėjo Winipege įvykę Kanados Darbo Kongreso posėdžiai. Kongresas šiuo metu turi apie 2 milijonus darbo unijoms priklausančių narių, kai iš jo pasitraukė atskirą federaciją norinčios sudaryti statybininkų unijos. Kongreso pirm. D. McDermottas užėmė kietą liniją, nors Kanadą dabar slepia tikrai didelės ekonominės problemos. Jo spaudimo dėka buvo priimtas nu-

tarimas atmesti betkokį turimų atlyginimų bei privilegijų sumažinimą. Pasak D. McDermotto, krauju buvo pasirašyta unijų vadų sutartis nedaryti jokių nuolaidų darbdaviams, streiku reaguoti į tokius reikalavimus. Jis betgi prasiarė, kad dalis unijų vadų siekė išimties savo atvejams. Esą kartais nuolaidos reikalingos, jeigu jos užtikrintų darbą gaminių kainos sumažinimu. D. McDermottas tuos nuosaikesnius vadus išsodinod į savo strateginį vietinių bei visuotinių streikų vaimą. Kanados pastinininkų unijos vadas J. C. Parrotas, didžiausias streikų mėgėjas visoje Kanadoje, buvo išrinktas į vykdomąją dvylikos asmenų tarybą, kurios nariai turi Kanados Darbo Kongreso vicepirmininkų titulus. Kongresas, kaip teko minėti, turi tik apie 2 milijonus narių, o bendras dirbančių kanadiečių skaičius prašoka devynis milijonus. Spaudoje netrūkstą pranešimų apie darbovietes, kur darbininkai sutinka susimąžinti atlyginimus, kad būtų išvengta masinių atleidimų ir netgi galimo bankroto dėl nepakankamo gaminių pardavimo dabartinėje ekonominėje būklėje. Tokiose aplinkybėse Kanados Darbo Kongreso užimta kompromiso nepripažįstanti pozicija sunkiai besuprantama.

SPORTAS LIETUVOJE

Karagandoje pasibaigė vyrų pirmosios lygos tinklinio pirmenybės, kurias laimėjo Vilniaus "Kuro aparatūros" komanda, išsikovoję teisę sekantį sezoną žaisti augščiausioje tinklininkų lygoje.

Netikėta staigmena tenka laikyti Vilniaus "Žalgirio" futbolininkų, žaidžiančių pirmojoje lygoje, iškilimą į II vietą. Pirmaujanči "Lokomotyvo" komanda turi 16 taškų, žalgiriečiai — 14. Nuo jų vienu tašku yra atsilikusi šešios komandos. Antrą vietą "Žalgiris" pakilo iš XIV vietos. Rezultatai greičiausiai pasikeis tolimesnėje pirmenybių eigoje. Iki perėjimo augščiausio lygos žalgiriečiams vis dar tebėra tolimes ir neuztikrintas kelias, įveikiamas tik tapus pirmosios lygos čempionais.

Pasaulinės vyrų krepšinio pirmenybės šiemet įvyko Kolumbijoje. Joms garsinti Kolumbijos krepšinininkų rinktinė lankėsi Britanijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Suomijoje ir Vilniuje. Čia įvyko trejos draugiškos svečių rungtynės su Vilniaus "Statyba", Lietuvos rinktinė ir Kauno "Žalgiris". Jas visas lengvai laimėjo Lietuvos atstovai: "Statyba" — 86:67, rinktinė — 104:68, "Žalgiris" — 110:97. Laimėjimas buvo pasiektas be keturių geriausių Lietuvos krepšinininkų — S. Jovaišos, V. Chomičiaus, V. Masalskio ir A. Sabonio, kurie yra laikomi kandidatais į Sovietų Sąjungos rinktinę.

Alytaus sporto rūmų baseine surengtos III-sios Lietuvos jaunimo vandensvydžio pirmenybės susilaukė penkių miestų rinktinė — Kauno, Vilniaus, Klaipėdos, Panevėžio ir Alytaus. Aukso medalį lengvai laimėjo kauniečiai, laimėdami pirmenybių favoritais, vilniečius nugalėję 18:6, klaipėdiečius — 15:4, panevėziečius — 20:1, alytiškius — 11:2. Sidabro medalis teko Klaipėdos rinktinėi, bronzos — Vilniaus. Alytaus rinktinė pirmenybėse dalyvavo pirmą kartą, pralaimėjusi 18:7 net ir IV vietą užėmusiems panevėziečiams. Pastariesiems tai buvo vienintelė pergalė šiose pirmenybėse. Vis dėlto džiaugiamasi, kad jaunieji panevėziečiai daro pažangą ir kad vandensvydinį įsijungė Alytaus atstovai, turintys puikų uždarų patalpų baseiną.

Išmintimi nepasizymėjo Winipege įvykę Kanados Darbo Kongreso posėdžiai. Kongresas šiuo metu turi apie 2 milijonus darbo unijoms priklausančių narių, kai iš jo pasitraukė atskirą federaciją norinčios sudaryti statybininkų unijos. Kongreso pirm. D. McDermottas užėmė kietą liniją, nors Kanadą dabar slepia tikrai didelės ekonominės problemos. Jo spaudimo dėka buvo priimtas nu-

Ateitininkų žinios

Wasagos stovyklos anketos gaudamos Toronto Prisikėlimo parapijos raštineje. Registracija vyksta iki birželio 30 d. Visi norintieji prašomi iki to laiko užsiregistruoti, kad būtų galima tinkamai pasiruošti. Šiais metais stovykla bus liepos 18-24 d.

Rungtynės, žaidimai, staigmenos — gegužinėje, kuri įvyks birželio 20 d., 2 v.p.p., prie Humber upės rytinės pusės. Visi kviečiami atsinešti savo maistą ir smagiai praleisti popietę draugų tarpe.

Moksleivių stovyklai Dainavoje birželio 20 d. — liepos 4 d. sutiko vadovauti Edis Razma. Jis bus komendantu, Dalia Bileišytė — vyr. mergaičių vadove, Aras Žlioba — vyr. berniukų vadovu. Visi moksleiviai raginami nepraleisti šios progos stovyklauti. L.U.

VYČIO ŽINIOS

ŠALFASS žaidynėse dalyvavo trys Vyčio krepšinio komandos ir dvi tinklinio. Krepšinio varžybose geriausiai pasirodė jaunieji A (19), kurie laimėjo trečią vietą. Pirmose rungtynėse Vyčio jauniai įveikė Čikagos Nerį 40-36. Toliau pusbaigimo rungtynėse pralaimėjo Niujorko Atletams 48-54. Po to varžybose dėl trečios vietos nugalėjo Aušrą 67-58.

Vyčio jaunųjų komandoje žaidė: A. Saplys 35, A. Saplys 25, J. Karpis 54, R. Karpis 22, R. Marcinkevičius, R. Budrys, P. Tutlys 15, A. Balsys 14. Blogiau sekėsi jauniems B (16), kurie pralaimėjo trejas rungtynes ir visas nedideliu skirtumu — Klevelando Žaibui 38-43, Čikagos Neriai 32-38 ir Čikagos Lituanikai 22-34. Žaidė: R. Stanulis 24, E. Stanulis 9, P. Karpis 14, J. Namikas 27, L. Ažubalis 21, A. Šimonis 2.

Vyčio krepšinininkai taip pat žaidė vyrų B klasės varžybose. Pirmose rungtynėse jie pralaimėjo Klevelando Žaibui 68-92. Sekančiose rungtynėse, įveikė Žaibą II 78-53, laimėjo pabaigos varžybas. Žaidė: R. Duliūnas 17, E. Stravinskas 7, A. Kakevičius 15, K. Simonaitis 24, J. Putrimas 19, E. Nacevičius 14, B. Pullman 12, J. Karpis 38.

Po ilgos pertraukos žaidynėse vėl pasirodė Vyčio tinklininkai ir tinklininkės. Klubo pirm. R. Stirbio pastangomis atgaivinta tinklinio sekcija yra dar tik pradžioje. Vyčio tinklininkai pirmas rungtynes pralaimėjo Bostono Grandžai 1-15, 6-15 ir antrąsias — Detroito Kovui 7-15, 1-15. Komandoje žaidė: R. Stirbys, Jandruška, G. Stirbys, Sagevičius, Baltrušaitis ir Zacheya. Geriau sekėsi tinklininkėms, kurios mergaičių A varžybose pirmas rungtynes pralaimėjo Niujorko Atletams 10-15, 4-15 ir Detroito Kovo tinklininkėms 4-15, 6-15. Žaidė: Stirbytė, Padolskytė, Sagevičiūtė, Šernaitė, Kurpytė, Webb.

Jaunieji A Metro lygos pirmenybėse įveikė North York komandą 102-67. Po šio laimėjimo vyčiai pateko į pusbaigimo varžybas. Šiose rungtynėse J. Karpis sukovė 42 krepšius.

Tinklinio treniruotės vyksta kiekvieną trečiadienį Anapilio patalpose. Pradžią — 7 v.v. kviečiami visi nauji ir jauni tinklininkai bei tinklininkės su patyrimu ir be patyrimo. A. S.

- Jei tau rūpi Lietuva, turi rūpėti ir lietuviška spauda

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Pianino technikas**A. BRICKUS**

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba pardudant. Skambinti 255-9924

Skautų veikla

• I XX-tąją Romuvos stovyklą registruotis iki liepos 7 d. pas S. D. Kersienę, 487 Windermere Ave., Toronto. Tel. 762-5521. Registracijos lapai ir visa informacija per vienietų vadovus-ves yra jau išsiųsti tėvams. Yra labai prašoma atlikti registraciją iki liepos 7d.

• Savanorės šeimininkės XX-tajai Romuvos stovyklai terašo ar teskambina ps. Mariui Rusinui, 20 Humberview Rd., Toronto, M6S 1W6, tel. 762-6083.

• Birželio 13 d., 1 v.p.p., renkames Šiluvos Marijos par. salėje Londone plačiam pasitarimui stovyklos reikalui. Kviečiami visi vadovai-ves, kurie žada stovyklauti Romuvoje.

• LSS mokesčiai — svarbi par-

eiga. Jei kas dar jų nesumokejo, prašom nedelsiant tai padaryti.

• LSS sk-vyčių, budžių ir gintarių sąskrydyje gegužės 29-30 d.d. Dainavoje dalyvavo 11 iš Toronto ir 24 iš Hamiltono. Torontiečių grupei vadovavo v.s. L. Gvildienė. Lietuviškų papročių inscenizacijos paliko gražių prisiminimų jaunimui, kuris buvo išjudintas visur aktyviai reikštis. Tik pasirušimo pertraukos galėjo būti trumpesnės. C. S.

BOOKBINDING STUDIO**"SAMOGITIA"**

(lietuvis savininkas)

telefonas 625-2412

P.O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

A.E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B. A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

- Nemokamas namo įkainojimas •

(Įstaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1576 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4Tel. 537-3431
Namų 494-0605

AL

GARBENS

REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

ALFONSAS GARBENS jums sąžiningai patarnaus parduodant, perkant, tvarkant mortgičius, įkainojant namus ir t.t. LIETUVIAMS NUOLAIDA

Pirmoji lietuviška nekilnojamojo turto agentūra Toronte, veikianti daugiau kaip 30 metų

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniam ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:		IMA:	
14 %	už 90 dienų termin. indėl.		
14½ %	už 6 mėn. termin. indėlius	už asm. paskolas	
15 %	už 1 m. termin. indėlius	nuo 19 %	
13 %	už 3 m. termin. indėlius		
14 %	už pensijų planą		
14 %	už namų planą	už mortgičius	nuo 18 1/4 %
13 %	už specialią taup. sąsk.		
11 %	už taupymo s-tas		
6 %	už čekių s-tas (dep.)		

AKTYVAI virš 30 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta). BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisyimas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

E.D. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9
Tel. 533-5454

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisyimas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisyimai. Pardudau varžytus automobilius. 24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTSOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5

Telefonai 533-8451, 533-8452

SV. KAZIMIERO ŠVENTOVĖ MONTREALYJE

Šv. Kazimiero parapija, švedama 75 metų sukaktį, pergyvena didelį sukrėtimą. Parapija ir šventovė atsidūrė kryžkeleje. Kun. dr. F. Jucevičius ilgus metus šiaip taip vertėsi iš aukų ir parengimų. Kai šventovė beveik išmokėta, gali atitekti Montrealio arkivyskupijai.

Montrealio arkivyskupijos administratorius mons. Pepin iškvietė Aušros Vartų p-jos kleboną kun. J. Kubilių pasitarimui. Pastarasis priminė "Bill 101", kuris grąsina etninę grupių parapijas. Daug lietuvių, ypač jaunimo, pasitraukia iš Montrealio. Kadaiše Aušros Vartų p-jos, turėjo 1200 seimų, dabar turi tik 400. Sekmadieniais į 10 val. pamaldas Šv. Kazimiero šventovėje atsilanko apie 10 lietuvių. Kaip išlaikyti parapiją su tiek lankytojų?

Kun. J. Kubilius pareiškė, kad apie parapijos išlaikymą negali būti nė kalbos, nes reikia milžiniškų sumų. Jis pažadėjo, reikalui esant, laikinai aptarnauti Šv. Kazimiero parapijiečius (krikšto, sutuoktinių, laidojimo atvejais).

Šv. Kazimiero šventovė neseniai statyta; dabar sklypas ir klebonija yra 1/2 milijono dolerių vertės. Kaikurie tautiečiai sako: "Mat, aukok, aukok bažnyčiai, kai bažnyčia beveik išmokėta, pasiims prancūzai."

Toje apylinkėje prancūzai turi pakankamai savo šventovių. Be to, apie Šv. Kazimiero šventovę nėra vietos automobiliams pastatyti.

Iš tikrųjų čia nieko naujo neįvyko — Amerikoje tas pats. Pradžią davė Pensilvanijos anglikanų lietuvių parapijų likvidavimas. Jeigu naujos lietuvių emigrantų bangos nebus, anksčiau ar vėliau visiems toks pat galas. Kas daro?

Kol dar oficialiai parapija ne likviduota, parapijos komitetas gal surastų šventovę kam nors išnuomoti, pvz. naujiems imigrantams (neturi automobilių) iš Vietnamo, Kambodijos. Dėl persekiojimo iš Teksijos pasitraukę į Montrealį armėnų krikščionys.

Susitarus su kurija, gal būtų galima įsteigti etninę grupių parapiją? Lietuviai pasiūlytų vienerias misias. Jei lietuvių kunigo ir neatsiras, klebonas galėtų būti ir kitos tautybės.

Šventovės statomos Dievo garbei. Ar mums turėtų skaudėti galvą, jei kitos tautybės krikščionys skelbtų Kristaus mokslą mūsų prakaite pastatytoje šventovėje?

Jonas Ladyga

VILNIAUS KATEDRA

"TŽ" 20 nr. buvo išspausdintas V. Kamantui atsakymas Lomžos vyskupo dėl Seinų bazilikoje lietuviškų pamaldų. Pastarųjų reikalas keliamas yra geras dalykas, bet labai reikalingas kelimo ir Vilniaus katedroje lietuviškų pamaldų klausimas. Seinų bazilikoje nėra lietuviškų pamaldų, bet lietuvis, išsiėmęs maldaknygę, gali melstis lietuviškai kiek tik nori — niekas netrukdydys. Visai kitas dalykas Vilniaus katedroje — čia negali melstis visai. Vilniaus katedra yra ne tik lietuvių katalikybės centras, bet ir tautinė šventovė. Vilniaus katedroje norėtų lietuviškų pamaldų nebe šimtai ar tūkstančiai lietuvių, bet visa tauta. Visi lietuviai turėtų protestuoti prieš lietuvių šventovės pavertimą paveikslų galerija. Būtu labai gerai, jei Vyt. Kamantas, kaip PLB pirmininkas, imtųsi vadovauti atgimimui Vilniaus katedros lietuviams, kad ji tarnautų katalikų bei lietuvių. Vilniaus katedra yra pastatyta lietuvių kapitalu, lietuvių darbininkų, iš lietuviškos medžiagos, ir tik lietuvių tautos interesams turi tarnauti. i. p.

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

• NAMAI • UKIAI • ZEME

Antanas Genys 231-2839
Bronius Ščepanavičius 274-4313
Vacys Žižys 232-1990

Ištaigos (416) 233-3323

DRAUDA MASKELL INSURANCE BROKERS LTD.

(Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RUSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

SKAITYTOJO NUOMONĖ

"TŽ" 20 nr. V. M. supažindina laikraščio skaitytojus su Kanados pašto nesklaidumais. Girdi, "TŽ" pristatymas iš Mississaugos į Westono (gretimas paštas) trunka 4-8-10 dienų. Taip ir peršasi niekieno nekvičiamą pagunda pasiūlyti Westono lietuviams savaitraštį atsiimti iš "TŽ" ekspedicijos. Tada nereikėtų rūgėti dėl pašto apsileidimo.

Skačiau net ir tokių atsiliepimų, kur skaitytojai dėl laikraščio vėlavimos praše sustabdyti "TŽ" siuntinėjimą. Tai jau pergriežtos, neapgalvotos ir skaudžios sankcijos.

Aš "TŽ" skuba esu patenkintas. Mane lanko keturių-penkių dienų punktualumu. Pvz. 19 nr. gegužės 6 d. buvo gautas gegužės 10 d., o gegužės 13 d. laidą — 20 nr. jau turėjau savo pašto dėžutėje gegužės 14 d., 2 v.p.p. Neįtikėtina, bet tiesa! Tokia skuba — per vieną dieną jau yra pasitaikiusi keletą kartų! Ši nuostabi paslaptis, atrod, lengvai išaiškinama. Jei Kanados paštas suinta pristato laiku ir jį pakliūva į Amerikos lėktuvą, tai mes ir gauname per vieną dieną net tolimiausiam Kalifornijos kaimelyje.

Mieliems westoniečiams galėčiau tik tiek patarti: persikelkite pas mus į Yucaipą, tai ne tik spaudą sulauksite laiku, bet ir Kalifornijos saulutėje galėsite pasikaitinti nemokamai ir neperuotai.

Kazys Zara

Yucaipa, Kalifornija

NEVISI SUŽYMETI

"TŽ" 20 nr. išspausdintas straipsnis "Lietuviai 1981 metų sporte". Jame nepaminitas Algis Chormanskis, dalyvavęs Otavos maratone (National Capital Marathon). Ten jis nubėgo 26,2 mylias (42 km) per 3 valandas 1 min. 46 sek. Šiame jis ketina dalyvauti Sudburio ir Toronto "Labatt's" maratono A.K.K.

Sudbury, Ontario

MAIRONIO ŠAULIŲ KUOPOS valdyba š.m. birželio 20 d., 12 v., Zigmio ir Jadvygės Labuckų sodyboje (Baker St., Valcaron, Ont.) rengia gegužinę. Kviečiami visi šauliai, visi Sudburio lietuviai ir svečiai gegužinėje dalyvauti. Į gegužinę važiuoti 69 North kelio, o Valcaron miestelyje, kairėje pusėje, stebėti rodyklę "I gegužinę".

Didesnio masto Maironio šaulių kuopos renginys Tautos šventė bus š.m. rugsėjo 18 d., 130 Froid Rd. ukrainiečių saleje. Meninei programai numatyta kviešti "Atžalyną" iš Toronto.

DR. JONAS IR MARYTĖ ŠEMOGAI, žiemą praleidę Havajuose, sugrįžo. Doktoras vėl priiminėja pacientus.

STASYS IR ONA KRIVICKAI, atostogas praleidę Vokietijoje ir Prancūzijoje, sugrįžo. Vasarą praleis savo gražioje vasarvietėje French River, Ont.

"INCO METALS CO." BENDROVĖS dėl naujos darbo sutarties su darbininkų unija "Steelworkers 650" derybos nutrūko, iš 10.000 unijos narių 75% pasisakė už streiką. Š.m. gegužės 31 d. naktį darbininkai pradėjo streiką. Streikuojantieji padegė INCO "Curling Club" patalpas, taip pat buvo kelias mažesnių padėgimų ir langų daugumų darbininkų pastatose. Keletą "karingųjų" darbininkų policija suėmė. Esant krašte blogai ekonominei būklei spėjama, kad streikas truks ilgai. "INCO Metal Co." dirba daug lietuvių. J. Krucas.

Antisteno išmintis

Antistena paklausė, kaip reikia prieiti prie valdžios reikalų. Šis atsakė:

— Kaip prie ugnies, ne per artį, kad nesudegtum, ir ne per toli, kad nesusaltum.

Augštesniųjų Lituanistinių Kursų Toronte 1981-1982 metų baigiamoji klasė. Iš kairės pirmoje eilėje: R. Kamaitė, Z. Prakapaitė, B. Abromaitė, G. Šaltmiraitė, L. Keršytė; antroje eilėje: vedėjas ir mokytojas A. Rinkūnas, P. Karosas, A. Gvildys, A. Venslovs, R. Budrys, mokyt. G. Paulionienė

Baltijos valstybės Europos parlamente

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Politinės komisijos nariai

Pakartotinių pasikalbėjimų metu paaiškėjo, kad Austrijos-Vengrijos karališkosios šeimos senjoras von Habsburgas, savo laiku gyvendamas Jungtinės Amerikos Valstybėse, pažino Lietuvos ir Latvijos pasiuntinius P. Žadeikį ir A. Bilmanį. Jo motina ekskaralienė Zita, būdama Niujorke, reguliariai lankė pamaldas lietuvių šventovėje. Šiuo metu buvusioji karalienė gyvena Šveicarijoje, kur gegužės 9 d. galėjo atšvęsti 90 metų amžiaus sukaktį. Pasikalbėjime su A. Geručiu buvęs Austrijos-Vengrijos sosto įpėdinis (jis savo bei šeimos vardu atsisakė visų teisių į sostą), tarp kitko, išsitarė, kad mielai sutiktų būti pranešėju Baltijos valstybių byloje.

Pranešėjas savo motyvacijoje aiškina, kodėl jis siūlo visą reikalą pavesti JT dekolonizacijos komisijai. Jis mano, kad tuo visai bylai būsiama duota "pozityvi linkmė". Tuo pagrindu jis siūlo Europos Bendruomenės ministeriams apsvastyti klausimą, kad reikalas būtų perduotas JT dekolonizacijos komisijai. "Dekolonizacija yra nedaloma. Kas galioja Afrikai ir Azijai, turėtų galioti ir Europai", baigia pranešėjas.

Taip šiuo metu atrodo britų atstovų Europos parlamente pradėtoji byla dėl Baltijos valstybių okupacijos ir pranešėjo dr. Otto von Habsburgo pasiūlymas dėl bylos perdavimo JT dekolonizacijos komisijai.

Baltiečių talka

Visais klausimais, susijusiais su minėtąja byla, Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniai atstovai — A. Gerutis, A. Šilde ir E. Reisenberg kalbėjosi Bonnoje su Europos parlamento ir tos institucijos politinės komisijos nariu atsargos brigados generolu W. Schall, o kaip bendras baltiečių įgaliojimas mūsų tautietis dr. A. Gerutis išsamiai visą reikalą Strasbūre aptarė su politinės komisijos pranešėju dr. Otto von Habsburgu. Dr. Gerutis, be to susitiko Strasbūre su Europos parlamento nariais W. Schall ir prof. W. Hahn.

St. Petersburg, Florida

(Atkelta iš 4-to psl.)

ROMO KALANTOS VARDŲ ŠAULIŲ KUOPA, vadovaujama pirm. Gudonio, gegužės 13 d. surengė R. Kalantos pagerbimą jo susideginimo dešimtmečio sukakties proga. Meninę dalį atliko moterų sekstetas, vadovaujamas Gražinos Juzikienės, deklamatoriai — Jurgėlaitė ir Verbičkas. Invokaciją atliko kun. J. Gasiūnas, pagrindinę kalbą pasakė M. Šilkaitis. Šaulių žvaigždė buvo apdovanojusi — S. Štukiene ir kuopos sekr. Eidukas. Baigiantis minėjimui, buvęs kuopos pirm. dail. A. Rūkstelė paskaitė savo sukurto eilėraštį. Scena buvo papuošta dail. J. Juodžio paveikslais. Ties R. Kalantos portretu degė žvakė (ją uždegė kūrėjas-savanoris mjr. Verbičkas). Pamaldos už a. a. R. Kalantą buvo atlaikytos gegužės 16, sekmadienį. Organizuotai dalyvavo jūrų šaulių kuopa "Palanga" ir yčių kuopa su vėliavomis. J. Revas

Nors tų kraštų nėra lankęs, jis esąs susipažinęs su baltiečių tautomis, jų praeitimi, kultūra bei dabartine padėtimi.

Atsargos generolas W. Schall II D. karo metu, kaip jaunas karininkas, pakartotinai lankėsi Baltijos valstybėse ir pažino jų tautas.

Dr. Wilhelm Hahn yra vienintelis Europos parlamento narys, kilęs iš Baltijos kraštų, būtent, iš Estijos. Jis yra Heidelbergo universiteto profesorius ir ilgus metus buvo Baden-Wuertembergo švietimo ministeriu.

Numatome, kad Europos parlamento visuma pasisakys dėl rezoliucijos Baltijos valstybių reikalu ateinančią rudens — rugsėjo-spalio mėnesį.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Kor.

Lietuvis iš Afganistano

Karininko paskaita apie Afganistaną Montrealyje

Jaunesnės kartos Amerikos lietuvis Andrius Eiva (atsargos kapitonas) turėjo progos ilgėsi laiką gyventi Afganistane. Dar prieš rusų okupaciją išmoko afganistaniečių kalbą, gerai susipažino su kraštu. Rašė apie Afganistaną padėti vokiečių žurnale "Der Spiegel" ir Londono laikraščiuose. Lankėsi pas partizanų vadus, kurie jį draugiškai priėmė.

Afganistaniečių tautos 95% nusistatė prieš okupantus rusus. Susidarė septynios grupės kovai prieš okupantą. Partizanų grupės pasiskirstė pagal politinius įsitikinimus, pirmos eilės statydamos religiją. Grupės veikia atskirai — koordinacijos nėra.

Partizanams išsilaikyti lengva tai, kad kraštas kalnuotas, neturi nė vieno traukinio. Vienintelis kelias, kuris apjuosia Afganistaną, eina pasieniu. Į vidurį Afganistano veda siauras kelias per tarpeklius ir tunelius, kur sunkvežimiams neįmanoma prasilenkti. Tarp kalnų slėniuose gyvena ūkininkai, kurie paripina pakankamai maisto visam kraštui.

Spėjama, kad sovietai Afganistane turi 30.000 karių, jų tarpe apie 300 lietuvių. Zuvusių karių įtevyne nebeveža — laidoja vietoje. Pradžioje partizanai belaisvių neėmė — nebuvo kur dėti (sunaikindavo vietoje). Vieną kitą pasiūsdavo į Pakistaną, iš ten buvo grąžinami į Rusiją. Paskutiniu

Kas laimės — partizanai ar okupantai? Šiuo metu svarstykles rodo po lygiai 50-50. Sovietai pardavė 10% aukso, kad išlaikytų slubuojančią ekonomiką. Problemos su Lenkija eina partizanų naudai. Kitas paskaitininkas buvo Thomas D. Shuman, baigęs mokslus Rusijoje, buvęs "Novosti Press" tarnautojas. Jis dirbo Sov. Sąjungos ambasadoje Indijoje. Jo specialybe buvo "išplauti smegenis" indiečiams. Iš čia pabėgo į Vakarų, dabar profesoriuja. Jis skaidrėmis rodė, kaip amerikiečiai yra neapdairūs ir pasidurodavo rusų propagandai.

Jonas Ladyga

Etninė spauda Kanadoje

1983 m. sueis 25 metai nuo Kanados Etninės Spaudos Federacijos įsteigimo. Prieš tai buvo tik du etninės spaudos organizuoti vienetai — Winnipeg ir Ontario. Dabar yra 4 rajoninės etninės spaudos draugijos ir du žurnalistų klubai, jungiami Kanados Etninės Spaudos Federacijos, kurios pirmininku šiuo metu yra dr. J. M. Kirschbaum iš Toronto.

Š. m. balandžio mėnesį išleista federacijos biuletenyje minima praėjusių metų veika. 1981 m. lapkričio 29-30 d.d. dvimetiniame federacijos atstovų posėdyje Otavoj buvo referuota apie ten sukurto etninės spaudos parodą, svarstyti konstitucijos reikalai, žmogaus teisių pažeidimai Helsinkio baigminio akto konferencijos Madride proga.

Pirm. dr. J. M. Kirschbaum ir V. Mauko buvo susitikę su ministru J. Flemingu, aptarė įvairius etninės spaudos reikalus ir prašė paramos etni-

metu dvi didesnės partizanų grupės paskelbė, kad pradės imti belaisvius.

Partizanai karo grobį gauda iš rusų. Taip jie gavo 10 šarvuotųjų, priešlėktuvinius pabūklus, amuniciją. A. Eiva turėjo progos sovietų šarvuotųjų pavaižinėti.

Kas partizanams padeda? Pradžioje JAV pasiuntė 5.000 šautuvų. Dabar, matyt, rusams spaudžiant, nieko nebesiunčia. Nė viena valstybė oficialiai partizanų neremia, išskyrus privačią iniciatyvą. Prancūzai remia vieną partizanų grupę, išlaiko šešias laisvės radijo stotis. Dešimt, prancūzų gydytojų aptarnauja partizanų. Japonai remia mongolų grupę. Vienas Norvegijos laikraščio redaktorius palaiko trečią grupę.

Kas laimės — partizanai ar okupantai? Šiuo metu svarstykles rodo po lygiai 50-50. Sovietai pardavė 10% aukso, kad išlaikytų slubuojančią ekonomiką. Problemos su Lenkija eina partizanų naudai.

Kitas paskaitininkas buvo Thomas D. Shuman, baigęs mokslus Rusijoje, buvęs "Novosti Press" tarnautojas. Jis dirbo Sov. Sąjungos ambasadoje Indijoje. Jo specialybe buvo "išplauti smegenis" indiečiams. Iš čia pabėgo į Vakarų, dabar profesoriuja. Jis skaidrėmis rodė, kaip amerikiečiai yra neapdairūs ir pasidurodavo rusų propagandai.

Jonas Ladyga

nės spaudos federacijos istorijai paruošti. Vėliau sudaryta didesnė delegacija, kuri, tarpininkaujant min. J. Flemingui, susitiko su ministru pirmininku P. E. Trudeau. Po to delegacija susitiko su generaliniu pašto viršininku A. Ouellet dėl pašto patarnavimų ir kainų.

Federacijos pirmininkas J. M. Kirschbaum ir sekr. V. Mauko kreipėsi į pagalbą Kanados komitetą Madrido konferencijos proga, išskeldami žmogaus teisių pažeidimus Rytų Europoje, Afganistane ir kitur. Kanados Etninės Spaudos Federacija turėtų dar daugiau įtakos, jeigu jos nariai būtų vieningesni ir aktyvesni. V. M.

Berniuko pastaba

Berniukas, pastebėjęs, kad žmogus eina per neseniai palaistytą žolę, sako:

— Prašau neršti žolės, mamytė neseniai ją nuplovė.

Pr. Alš.

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., suite 303

Toronto, Ontario

M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario

M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416) 231-4138

namų 249-2637

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.,

Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

TORONTO

Anapilio žinios

— Sibirinių trėmimų metinės bus paminėtos per pamaldas birželio 13, sekmadienį. Bendros baltiečių pamaldos — birželio 14, pirmadienį, 8 v.v. Toronto anglikonų katedroje (žiūr. skelbimą).

— Mišios Wasagoje atnašaujamos sekmadieniais 10 ir 11 v.v.

— Kapinių lankymo dieną pamaldų metu kapinėse jų išlaikymui surinkta \$933.00. Be to, kapinėms aukoją \$100: V. K. Stirbiai, O. Prancūnienė, M. Baltrukonis; \$50: E. Pūslis, O. Baziliauskienė, J. O. Kirvaicius, D. ir M. Norkai, D. Zoloniene, J. Kalainis, J. O. Adomaskai, F. Milys, J. Gipsas, A. Gontienė, B. Kerulienė, E. Aukshtakalnis, J. Baronaitis, O. Svarinskienė; \$40: M. Mickevičius; \$30: S. Barančiukas; \$27: O. Nalivai; \$25: V. Jasiūnienė, E. Dikson; \$20: S. Mazlaveckienė, J. B. Žekas, A. Čepaitis, J. Šergalis, S. Šergalienė, L. E. Vaštakai, J. Zabulionis, M. Girčienė; \$10: H. K. Norkai, M. Valaitis, E. Ramanauskas, P. Krivinskienė, J. Lapavičius.

— Parapijos skoloms mokėti paaukojo \$1000: J. ir M. Vaskevičiai; \$100: T. ir V. Gražuliai, Pr. Čėčys, A. Vadakojienė, A. Aleliūnienė iš Saskatėvano. Anapilio sodybai paaukojo \$100 V. V. Paškai.

— Kapinių lankymo dieną Anapilio slėje apsilankė daug svečių. Pietus paruošė, maitino bei vaišino KLK Moterų Dr-jos Anapilio skyrius.

— A. a. dr. J. Baltrušaičio paminklas lietuvių kapinėse pašventintas birželio 6 d., dalyvaujant jo žmonai ir kitiems artimiesiems. — Birželio 7-11 d. d. klebonas kun. J. Staskus dalyvauja lietuvių kunigų rekollekcijose Putname, JAV.

— Mišios birželio 13, sekmadienį, 10 v.v. už a. a. Vanagų ir Vaitkevičių mirusius, 11 v.v. — už a. a. Genę Jonušienę.

Lietuvių Namų žinios

— LN valdyba birželio 3 d. posėdyje patvirtino šalpas \$12,800 šioms organizacijoms: po \$1500 — Toronto Maironio šeštadieninė mokykla (\$1000 mokyklos reikams ir \$500 konkursinėms premijoms), tautinių šokių grupėms "Atžalynai" ir "Gintarai"; \$700 — KLB Toronto apylinkės valdybai; \$600 — Romuvos stovyklos komitetui; po \$500 — Vasario 16 gimnazijai, Toronto vyrų chorui "Aras" ir sporto klubui "Vyčiai"; po \$400 — KLB krašto valdybai, LN dainos vienetai, chorui "Volunge", teatrui "Aitvaras", LN šachmatininkų klubui, Tautos Fondui, Romuvos stovyklai, "Tėviškės Žiburiai" ir "Nepr. Lietuvai"; po \$300 — laikraščiai "Speak-Up", Lietuvių Studentų S-gai, Toronto Lietuvių Pensininkų Klubui; po \$200 — lietuvių ledo ritulio komandai ir "Tėvynės prisiminimų" radijo programai; po \$100 — Kanados sporto apygardai, LSS skaučių rajono vadai, kun. P. Ažubalo vardo stipendijų fondai, "Skautų Aidai", Toronto ateitininkų tėvų komitei ir Stasio Šalkausko ateitininkų kuopai.

— LN biblioteka veikia kiekvieną ketvirtadienį ir sekmadienį nuo 12 iki 2 v.p.p. Biblioteka bus uždaryta nuo liepos 1 iki rugsėjo 1 d.

— Paremti Lietuvių Pensininkų Klubu namų statybai, LN valdybai nutarus, buvo įmokėtas \$8,250.00 CMHC reikalautas statybos priežiūros depozitas, kuris vėliau bus grąžintas LN.

— Liepos 31 d. LN Gedimino pilies menėje įvyks varpininkų filisterių ir Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos suvažiavimas.

— LN valdyba birželio 3 d. posėdyje patvirtino LN visuomeninės veiklos komiteto išlaidų sąmatą 1982-83 m. \$3,100.00, iš kurios paskirta \$500.00 nupirkti keletui komplektų "Encyclopedija Lituanica" Toronto miesto bibliotekoms.

— Išsibaigus LN įstatų 1979 m. atspausdintai laida, valdyba nutarė pavesti sudaryti komisiją patikrinti įstatus, juos perrašyti ir išleisti naują laidą, patvirtinus narių susirinkimui, kuris įvyks spalio 17 d.

— Vytauto D. salės remonto darbai vyksta sparčiai; nesutrukėdė bango ir kitų renginių. Ireneta nauja vėdinimo sistema, pertvarkyta apšvietimas ir užsakyti trys dideli sietai. Buvusios plytų sienos išlygintos, apdengtos nauja medžiaga, viena iš jų padengta veidrodiniu stiklu.

— Alfonsas Preiksaitis įmokojo \$100 įnašą ir valdyba patvirtino jį pilnateisiu nariu.

— Birželio 6, sekmadienio, popietėje dalyvavo per 200 žmonių. Svečių knygoje pasirašė: H. Z. Tumačiai iš Vankuverio, R. Juodikis iš Windsorio ir J. M. Vieraitis iš Tilsonburgo.

• Naujiems skaitytojams "Tėviškės Žiburiai" pirmaisiais metais — tiksliai \$12.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sibirinių trėmimų minėjimas — ši sekmadienį po 11.30 v. Mišių mūsų šventovėje. Choras giedos pritaikytas giesmes, bus maldos už mirusius. Pirmadienį, birželio 14 d., 9 v.v. bus visų baltiečių paminėta ši 41-joji sibirinių trėmimų sukaktis Šv. Pauliaus katedroj (Bloor ir Jarvis).

— Registracijos blankus į "Aušros" stovyklą jau galima pasiimti parapijos raštinėje. Stovykla prasidės liepos 4 d. ir baigsis liepos 17 d. "Aušros" stovyklai daryna reikalingos kelios virėjos. Mamos, kurių vaikai stovyklauja, savo darbu virtuvėje sutauptytų stovyklavimo mokesčių.

— Stovyklavietės priežiūros sekcija, kuriai pirmininkauja K. Šapočkinas, ruošia stovyklavietę vasaros stovykloms. Paskutiniui laiku stovyklavietėje darbuos K. Šapočkinas, A. Arlauskas, P. Skrupskas, B. Savickas, A. Bričkus, K. Poškienė, V. Šalvaitis ir Greičiūnų šeima.

— "Petals Florist" gėlių krautuvės savininkė V. Siminkevičienė apsidino gėlėmis klebonijos kiemo gėliavietės.

— Vasarvietė Kennebunkporte veiks nuo liepos 2 d. iki rugsėjo 6 d. Kreiptis: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046, USA; tel. 1-207-967-2011.

— Religinei šalpai aukojo: B.S. Sakalai \$200. Parapijai aukojo: B.S. Sakalai \$100, M.P. Krilavičiai \$100, R. Krilavičius \$25, D.R. Slykhuš \$25.

— Vyskupijos vajui "Share Life" praėjusį sekmadienį surinkta \$886. Iki šiol surinkta ir vyskupijai pasiūsta \$4,105.

— Pakrikštyti: Christopher Adam, Shirley ir Richard Trinkūnų sūnus; Matthew, Mary ir Peter Kudreikių sūnus.

— Mišios birželio 13, sekmadienį, 8 v. už Antaną Keterį ir jo šeimos mirusius, 9 v. už Antaną Morkūnienę, 10 v. už Kostą ir Kazimierą Jakubauskus, 11.30 už parapiją, 7 v.v. už Antaną Valiukėną.

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos birželio 13, sekmadienį, 9.30 v.v., su šv. Komunija; minėsime Sibirian ištremtuosius. Pamaldas laikys kun. P. Dilys.

— Vasaros metu pamaldos — įprastu laiku. Laiko kun. P. Dilys.

— Tarybos-valdybos posėdis — birželio 13, sekmadienį po pamaldų, V. Dauginio įstaigoje.

— Konfirmandų pamokos — pirmadieniais, 7 v.v., šventovėje; desio kun. P. Dilys.

— Metinė iškyla į gamtą — piknikas įvyks liepos 11, sekmadienį, 11 v.v., Glen Haffy parke Hilltop south. Turintieji laimikų prashmi skambinti E. Šturmienei 769-6431 arba M. Dambarienei 536-1433. Kviečiame visus parapijiečius ir svečius gausiai dalyvauti. Bus pamaldos, bendri pietūs, žaidimai, loterija.

— Sibirinių trėmimų minėjimas — birželio 14, pirmadienį, 8 v.v., St. Paul's Anglican Cathedral (Jarvis & Bloor E. kampas).

— Pasus Karavano, kuris įvyks birželio 18-26 d.d., platina J. Dambaras.

— Kun. P. Dilio telefono numeris 588-1130.

A. a. Elenos Lapienės atminimui "T. Žiburiam" paaukojo \$25 P. A. Kaziliai.

A. a. Mykolo Ramanausko atminimui "T. Žiburiam" paaukojo \$20 Eugenija Juzėnienė.

Mirus a. a. Petru Matulevičiui, draugai bei artimieji savo aukas skyrė Kanados Lietuvių Fondui: P. L. Inž. ir Arch. S. T. skyrius — \$15; \$10: V. G. Butkiai, A. Cipijauskas, B. Jackus, A. Jucys, P. M. Krilavičius, M. Meiliūnas, H. Sakalauskas; \$5: J. Barzevičius, K. Gaputis, K. Stulpinas.

K. L. Fondas

KLB krašto valdyba, įvertindama "TŽ" paslaugas informacijos srityje, paskyrė šiam savitraščiui \$100 auką.

Naujojo Ontario biudžeto mokesčiai už maistą 7% bus privalomi ne tik restoranuose, bet ir parapijų bei kitų organizacijų parengimuose, kur pardavinėjamas maistas. Taip pareiškė pajamų ministeris George Ashe.

Architektas Gintautas Neimanas su šeima iš Klevelando persikėlė į Torontą ir dirba savo srityje. Jis yra buvęs "Grandinėlės" šokėju ir su ta grupe gastroliavęs daugelyje lietuvių gyvenviečių. Jo žmona Jūratė Čeponkutė yra torontietė, dalyvavusi lietuvių jaunimo veikloje.

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Toronte

BUS EKUMENINĖS PAMALDOS, kuriose dalyvaus estai, latviai ir lietuviai, vadovaujant jų dvasiškams

PAGRINDINIS KALBĖTOJAS — Kanados parlamento narys, buvęs ministeris Michael Wilson, M.P.

GIEDOS — mišrus estų choras, solistai — Rimas Strimaitis ir Algis Simanavičius, vargonuos — latvė Anita Rundane

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti!

Kanados Baltiečių Federacija

birželio 14, pirmadienį, 8 v. vakaro, anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje (St. Paul's Anglican Church, 227 Bloor St. E., Toronto. Ont.)

1962 — 1982
Dvidešimtmečio skautų STOVYKLA ROMUVOJE

rugpjūčio 7-21 dienomis

Stovykla Toronto, Hamiltono, Londono, Ročesterio ir Detroito skautų-čių vienetai. Kviečiami ir pavieniai stovyklautojai iš visų Kanados ir JAV rajonų: skautai-tės, akademikai-kės, skautininkai-kės ir tėvai. Registruotis iki liepos 7 dienos pas s. D. Keršienę (487 Windermere Ave., Toronto, Ontario M6S 3L5, Canada). Tel. (416) 762-5521

XX-tosios ROMUVOS
Sovyklos Rengėjų Komitetas

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ POILSIO STOVYKLA
rengiama Tėvų pranciškonų vasarvietėje WASAGOJE
įvyks š. m. liepos 24 — rugpjūčio 7 d. d.

Rašyti: L. Namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6
Tel. 532-3311. Skambinti: V. Kulnys tel. 769-1266.
Veiks virtuvė.

Kviečiame visus, taip pat ir šeimas su vaikais

Lietuviškai kalbantiems vaikams (7-18 metų)

STOVYKLA

Tėvų pranciškonų vasarvietėje WASAGOJE
įvyks liepos 18-24 dienomis

Registruotis Prisikėlimo parapijos raštinėje iki birželio 20 d.

Rengia — ateitininkų tėvų komitetas

Skautų stovykla. Šią vasarą rengiama didesnės apimties skautų-čių stovykla, nes minimas Romuvos dvidešimtmetis. Stovyklą organizuoja komitetas, kuriam vadovauja Algis Senkus, talkinamas nemažai būrio vadovų-vių. Stovykla prasidės rugpjūčio 7 d., baigsis rugpjūčio 21 d. Vidurinis savaitgalis (rugpjūčio 14-15) bus skirtas iškilmėms ir su kaktims paminėti — 60 metų jūrų skautų veiklos ir 20 metų stovyklavietės įsteigimo. Organizatoriai prašo skautų tėvus ir rėmėjus prisidėti prie stovyklos paruošimo ir kviečia stovyklauti atskirame svečiame skirame rajone. Ypač reikalinga šeiminių vaikų talka. Jei kas galėtų šioje srityje pagelbėti, teprašoma apie tai Mariui Rusinui tel. 762-6083.

Dienraštis "The Globe and Mail" 1982.VI.3 išspausdino ilgoką Kanados Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės laišką, pasisakantį prieš klaidinančius Billy Graham pareiškimus Maskvoje apie religijos laisvę Sov. Sąjungoje. Laiške nurodomi faktai, labai aiškiai liudijantys religijos priešpaują Sov. Sąjungos okupuotoje Lietuvoje. Perskaitęs tą laišką, kanadietis kunigas McGuire, SJ, telefonu pareiškė savo pasitenkinimą tokia iniciatyva. Panašus laiškas anksčiau buvo išspausdintas "Toronto Star" dienraštyje. Jis buvo parašytas KL Katalikų Centro.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

MONTREAL

Sibirinių trėmimų minėjimas — birželio 14, pirmadienį, 7 v.v., Dominion Square ir pamaldos katedroje 7.30 v.v. Dalyvaus taip pat estai ir latviai.

Aušros Vartų parapijos išvyka-gegužinė — pirmąjį liepos sekmadienį.

Muzikas Aleksandras Stankevičius ruošia kaledinių giesmių plokštę. Igiados Aušros Vartų parapijos ir "Pavasario" chorai.

Solistė E. Kardelienė, ilgesnį laiką sirgusi japonišku gripu, sveiksta ir domisi lietuviška spauda.

Verduno ligoninėje gegužės 28 d. mirė Rapolas Karalevičius. Palaidotas birželio 1 d. iš AV parapijos šventovės. K.

Dienraštis "The Gazette" 1982.V. 25 išspausdino plačią informaciją iš Hartfordo, Conn. apie Billy Graham pareiškimus, padarytus Amerikoje.

Esą Vatikano pagreigūnai patarę jam kalbėti Maskvoje "švelniai". Jo pareiškimai Maskvoje apie religijos laisvę korespondentų buvo nesuprasti. Prie visokios kritikos esąs pripratęs. Šeši jaunuoliai amerikiečiai B. Graham pamokslu metu Hartfordo Civic Centre išskėlė plakata su įrašu: "Palaiminti krikščionys, kurie alksta bei trokšta teisybės". Prie minėto centro piketavo 45 lietuviai su atitinkamais plakatais. B. Graham stengėsi visa tai ignoruoti, bet spaudos atstovai pastebėjo ir aprašė. Viduje protestavę jaunuoliai buvo išvesti saugumo pareigūnų. Savo pamokslė B. Graham visai neužsiminė apie kelionę į Maskvą. Protestai esą nepakenks jo karjerai. K.

Kviečiame registruoti vaikus į lietuvišką mokyklą 1982-83 mokslo metams pas vedėją M. Jonynienę tel. 489-2106.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:
Trumpalaikius indėlius 14-15%
Terminuotus vienerių metų indėlius 15.0%
Uždarus terminuotus vienerių metų indėlius 15.5%
Specialias taupomąsias sąskaitas 13.0%
Taupomąsias sąskaitas su drauda iki \$2,000 11.0%
Čekių sąskaitas 6.0%

DUODA PASKOLAS:
Nekilnojamo turto Asmenines ir prekybines Paskolas mirties atveju apdraustas iki \$10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMAI

KASOS VALANDOS

1465 DeSeve	3907 A Rosemont
Pirm., Antr., Treč. 9 — 3	
Ketvirtadieniais 12 — 8	6 — 8
Penktadieniais 12 — 6	12 — 6
Sekmdieniais 10.30 — 12.30	

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė su baldais. Skambinti tel. 536-1785 Toronto.

JIEŠKAU BUTO netoli Toronto miesto centro. Skambinti tel. 431-1344, Rūta.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

ATLIEKU visokius namų remontus — lauko ir vidaus dažymus, medžio ir t. t. Skambinti tel. 532-3410 Toronto, Ont.

ORKESTRAS, grojantis lietuvišką ir modernią muziką šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v.v. Toronto.

Torontieškis "Atžalynas", rengdamasis kelionei į Portugaliją, kur dalyvaus tarptautiniame tautinių šokių festivalyje, birželio 6, sekmadienį, High Parke surengė maratoninę šokių dieną nuo 9 v.v. iki 9 v.v. Nors diena buvo apsiniaukusi ir lietinga, atsilankė nemažai žiūrovų. Atžalyniečiai prieš tai buvo surinkę rėmėjų aukas pagal numatytą šokimo laiką. Iš viso tokiu būdu buvo surinkta apie \$1000. High Parke nebuvo renkamos jokios aukos. Surinktoji suma papildys "Atžalyno" iždą, kuris turi finansuoti 25 atžalyniečių kelionę į Lisaboną (vienam asmeniui — apie \$1,100). Prie kelionės lėšų prisidėjo didesni sumomis Toronto Lietuvių Namai, Kanados Lietuvių Fondas, "Parama" ir kitos institucijos bei paskiri asmenys. Žymia dalykė kelionės lėšų sudėjo patys šokėjai. Nors jie atstovaus Kanadai, bet jokios paramos iš valdinių įstaigų negavo. "Atžalyno" šokėjai išskris Portugalijon iš Toronto birželio 17 d., 5 v.p.p. ir grįšį Torontą birželio 27 d. (6 šokėjai), kiti — liepos 4 d.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

SKAUTŲ STOVYKLAVIETEI reikiama matracų, skalbimo mašinų ir džiovintuvo. Skambinti M. Rusinui tel. 762-6083 Toronto.

B. NAUJALIO NATŪRALAUS GYDYMŲ įstaiga Toronto veikia jau 19 metų. Ji priima pacientus ir toliau. Išsaka nuimta saugumo sumetimais, vengiant nesąžiningų praieivių. Tel. 533-8008.

JONAS BANYLIS atlieka visus namų remonto darbus: staliaus, grindų dėjimo, keramikos plytelių, atnaujinia virtuves, prausyklas ir kt. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 690-4473 Toronto.

PARDUODU pigiai dvi sofas ir atverčiamą kėdę. Skambinti tel. 638-3171 arba 663-9096 Toronto.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t. t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

European Catering

Europietiškas patarnavimas įvairiems rengimams Toronte ir už Toronto ribų. Parūpinam salę, muziką, gėles, gerimus. Skambinti: A. Gataveckienė arba Al. Baris tel. 535-0164 arba 535-1258 Toronto.